
Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

Veiledning om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk

Forskriften erstatter kapittel 3 i forskrift 26. mars 2010 nr. 489 om tekniske krav til byggverk (TEK10).

Forskriften inneholder regler for dokumentasjon og omsetning av produkter til byggverk, dvs. byggevarer, løfteinnretninger og varmtvannskjeler.

Forskriften kapittel II gjennomfører byggevareforordningen (forordning (EU) nr. 305/2011) i norsk rett. Byggevareforordningen inneholder krav om og regler for CE-merking av byggevarer. CE-merking gjelder for de byggevarer hvor det finnes en harmonisert standard eller hvor produsenten har valgt å få utført en europeisk teknisk bedømmelse av produktet. Forordningen gjennomføres i kapittel II og legges ved i norsk oversettelse. Forordningen utgjør en del av forskriften. En veiledning til forordningen følger som eget vedlegg til denne veiledningen.

Forskriften kapittel III inneholder krav om dokumentasjon også for byggevarer som ikke er CE-merket, det vil si i tilfeller hvor det ikke finnes en harmonisert standard eller produsenten ikke har valgt å få utført en europeisk teknisk bedømmelse.

Forskriften kapittel IV inneholder krav om dokumentasjon og CE-merking av løfteinnretninger og varmtvannskjeler. Dette er bestemmelser som gjennomfører henholdsvis heisdirektivet, maskindirektivet og varmtvannskjeldirektivet. Disse direktivene er ikke endret, og bestemmelsene fra TEK10 kapittel 3 med veiledning videreføres derfor innholdsmessig uendret, men med noen redaksjonelle endringer.

Reglene for produktdokumentasjon av varmeproduserende enheter i TEK10 kapittel 3 er ikke videreført. Dette skyldes at direktivet som reglene skulle gjennomføre (direktiv 78/170/EØF) er opphevet i EU og erstattet av økodesigndirektivet.

Kapittel I og V inneholder fellesbestemmelser som gjelder for alle produkter til byggverk. Reglene om myndighetsutøvelse og sanksjoner i kapittel V er noe utvidet sammenliknet med reglene i TEK10 kap. 3 på bakgrunn av EØS-vareloven og plan- og bygningsloven § 29-7.

Forskjell mellom omsetning og bruk

Krav om dokumentasjon av produkter til byggverk er nedfelt i egen forskrift. Dette tydeliggjør forskjellen mellom omsetning av produkter til byggverk i EØS-området og bruk av produkter til byggverk i Norge. Krav om og til dokumentasjon av egenskaper ved omsetning og markedsføring av byggevarer er rettet mot produsent eller omsetningsledd.

Selv om et produkt til byggverk kan fremstilles, omsettes eller markedsføres på det norske markedet betyr dette ikke at produktet kan brukes i ethvert byggverk. EØS-avtalen skal sikre fritt varebytte i hele EØS-området. Egenskapene til produkter til byggverk dokumenteres på samme måte i EØS-området for å fjerne tekniske handelshindringer.

Tekniske krav til byggverk fastsettes på nasjonalt nivå, og varierer fra land til land. Det betyr at de ansvarlige foretakene i byggesaken skal sjekke at egenskapene til produktene som skal brukes, er slik at produktene er egnet for at byggverket oppfyller tekniske krav i TEK10.

Plikt til å kunne vise at det er brukt byggevarer med tilstrekkelig produktdokumentasjon i byggesaken går fram av forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak (SAK10) § 5-5 bokstav e. Ansvarlige foretak skal påse at det foreligge tilstrekkelig produktdokumentasjon før produkter bygges inn i byggverk.

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet (nå Kommunal- og moderniseringsdepartementet) 17. desember 2013 med hjemmel i lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesak (plan- og bygningsloven) § 29-7, § 29-7b og § 29-7c og lov 16. juni 1994 nr. 20 om tekniske kontrollorgan som har til oppgave å gjennomføre samsvarsvurderinger § 7.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. III nr. 5 (direktiv 95/16/EF), kap. V nr. 2 (direktiv 90/396/EØF endret ved direktiv 93/68/EØF), kap. XXI nr. 1 (forordning (EU) nr. 305/2011, som endret ved forordning (EU) nr. 574/2014 og forordning (EU) nr. 568/2014), nr. 2p (forordning (EU) nr. 157/2014), nr. 2q (forordning (EU) nr. 1062/2013), nr. 2r (forordning (EU) nr. 1291/2014), nr. 2s (forordning (EU) nr. 1292/2014) og nr. 2t (forordning (EU) nr. 1293/2014), kap. XXIV nr. 1c (direktiv 2006/42/EF) og vedlegg IV nr. 10 (direktiv 92/42/EØF endret ved direktiv 93/68/EØF).

Endringer: Endret ved forskrifter 8 des 2014 nr. 1604, 31 aug 2015 nr. 1014, 13 april 2016 nr. 373.

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

[🕒 Veiledningstekst sist endret 20.04.16](#)

I INNLEDENDE BESTEMMELSER

§ 1. Forskriftens virkeområde

Bestemmelsene i denne forskriften gjelder for produkter som framstilles, omsettes, markedsføres og distribueres for bruk i byggverk. For heiser og sikkerhetskomponenter til heis gjelder forskrift om omsetning og dokumentasjon av heiser og sikkerhetskomponenter for heiser.

Veiledning til bestemmelsen ▼

Forskriften gjelder for framstilling, omsetning, markedsføring og distribusjon av byggevarer, løfteinnretninger, og varmtvannskjeler. Mange ulike handlinger omfattes av forskriften: Framstilling, omsetning, markedsføring, distribusjon. Disse handlingene dekker alle tilfeller der produkter til byggverk gjøres tilgjengelig på det norske markedet, med eller uten vederlag.

Henvisninger

> Begrepsliste

🕒 Endringshistorikk

20.04.16 Forskriftens § 1 endret

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

I INNLEDENDE BESTEMMELSER

§ 2. Omsetning, markedsføring og distribusjon av produkter

Produkter til byggverk med dokumenterte egenskaper etter denne forskriften skal fritt kunne omsettes, markedsføres og distribueres.

Veiledning til bestemmelsen

Produkter til byggverk som er i samsvar med denne forskriften skal fritt kunne omsettes i hele EØS-området. Bruk av produkter til byggverk må imidlertid vurderes opp mot de tekniske kravene til byggverk. De tekniske kravene til byggverk fastsettes nasjonalt og kan derfor variere fra land til land. I Norge er tekniske krav til byggverk fastsatt i TEK10. Det er derfor ikke gitt at CE-merkede produkter til byggverk kan brukes i norske byggverk.

Henvisninger

- > Europakommisjonens nettsider
- > TEK10 med veiledning

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

II KRAV TIL BYGGEVARER SOM ER CE-MERKET

§ 3. Gjennomføring av byggevareforordningen samt delegerede rettsakter og gjennomføringsrettsakter

EØS-avtalen vedlegg II kap. XXI nr. 1 (forordning (EU) nr. 305/2011) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Følgende forordninger gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av protokoll 1 til EØS-avtalen og EØS-avtalen for øvrig:

- Forordning (EU) nr. 574/2014 av 21. februar 2014 om endring av vedlegg III til forordning (EU) nr. 305/2011 om formatet som skal benyttes ved utforming av byggevarers ytelseserklæring
- Forordning (EU) nr. 568/2014 av 18. februar 2014 om endring av vedlegg V til forordning (EU) nr. 305/2011 hva gjelder vurdering og verifisering av byggevarers ytelser, er det slik at endringene i vedlegg V
- Forordning (EU) nr. 1062/2013 av 30. oktober 2013 om formatet for den europeiske tekniske bedømmelsen av byggevarer
- Forordning (EU) nr. 157/2014 av 30. oktober 2013 om vilkår for å gjøre ytelseserklæringer for byggevarer tilgjengelig på et nettsted.

Veiledning til bestemmelsen

Byggevareforordningen fastsetter regler for omsetning og markedsføring av byggevarer i EØS-området. Forordninger er en type lovgivning fra EU (rettsakt) som er direkte anvendelig i medlemsstatene. De tas ordrett inn i den nasjonale lovgivningen, og gjelder derfor i alle EØS-landene på lik linje med de enkelte lands egne lover når de

er trådt i kraft.

Siden Norge ikke er en del av EU men part i EØS-avtalen, må forordninger gjøres til norsk rett ved lov eller forskrift, noe denne bestemmelsen gjør. Paragrafen er en standardformulering som brukes hver gang forordninger gjennomføres i norsk rett, uansett fagområde. Paragrafen betyr i praksis at byggevareforordningen gjelder som norsk forskrift, og at man må lese forordningen for å finne frem til reglene.

Byggevareforordningen åpner for at Kommisjonen kan endre eller utfylle byggevareforordningen ved å vedta såkalte delegerede forordninger eller gjennomføringsforordninger. Disse forordningene skal også tas ordrett inn i norsk rett ved å bruke den samme standardformuleringen som som brukes hver gang forordninger gjennomføres i norsk rett, men skal alltid på høring før gjennomføring i norsk rett. Disse utfyllende forordningene er listet opp i andre avsnitt i § 3. Listen oppdateres fortløpende med de nye forordningene som Kommisjonen mener er nødvendig å vedta for å sikre en hensiktsmessig anvendelse av byggevareforordningen. Disse forordningene og hva de innebærer er beskrevet i veiledningen til byggevareforordningen, under hvert enkelt punkt disse forordningene endrer.

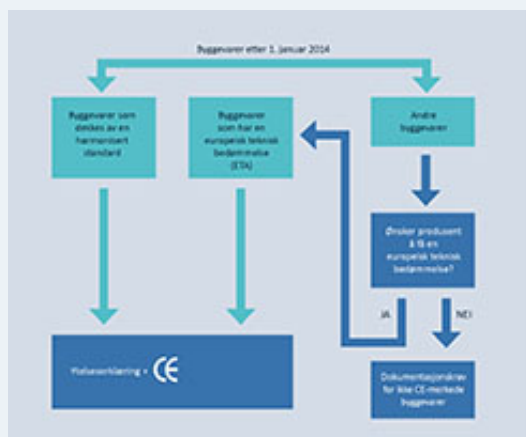
Byggevareforordningen fastsetter to veier for CE-merking av byggevarer. Den ene er obligatorisk, og gjelder for byggevarer der det finnes harmoniserte produktstandarder (plikt til å CE-merke). Den andre veien er frivillig og gjelder for alle byggevarer som ikke er dekket av en harmonisert produktstandard (rett til å CE-merke).

Produsentene kan frivillig CE-merke sine byggevarer ved å skaffe seg en europeisk teknisk bedømmelse. Fordelen med CE-merking er at byggevarer fritt kan omsettes i hele EØS-området.

For ikke CE-merkede byggevarer gjelder også krav om dokumentasjon av egenskaper. Disse reglene er beskrevet i forskriften §§ 9 til 13.

Oversikt over dokumentasjonskravene

Figur 1: Oversikt over dokumentasjonskravene

I hovedtrekk inneholder byggevareforordningen regler om:

- de grunnleggende kravene til byggverk som byggevarerne skal vurderes opp mot
- hvordan produsentene skal angi byggevarens ytelser på bakgrunn av harmoniserte tekniske spesifikasjoner (harmoniserte standarder og europeiske bedømmelsesdokumenter)
- regler for CE-merking av byggevarer og ytelsesklering,
- forpliktelser til markedsdeltakere som gjør byggevarer tilgjengelig på EØS-markedet
- systemer for vurdering og verifikasjonen av byggevarens ytelser (som pålegger ulike oppgaver til produsenter og tekniske kontrollorgan)
- krav til organer som foretar tredjepartsvurderinger og verifikasjon av byggevarens ytelser (tekniske kontrollorgan)

Disse reglene er nærmere beskrevet i en adskilt veiledning (jf. henvisninger). Byggevareforordningen forutsetter enkelte i enkelte artikler at EØS-landene gir bestemmelser som utfyller den. Disse bestemmelsene er gitt som egne paragrafer i forskriften §§ 4, 5, 6, 7 og 8.

Henvisninger

- > [Veiledning til byggevareforordningen](#)
- > [Begrepsliste](#)

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

II KRAV TIL BYGGEVARER SOM ER CE-MERKET

§ 3a. Gjennomføring av delegerte rettsakter av teknisk karakter

EØS-avtalen vedlegg II kap. XXI

- nr. 2r (forordning (EU) nr. 1291/2014) om klassifisering uten prøving av brannmotstand til trebaserte paneler omfattet av EN 13986, samt trepaneler, og kledninger av heltre omfattet av EN 14915, for anvendelse i vegg- eller takkledning

- nr. 2s (forordning (EU) nr. 1292/2014) om klassifisering uten prøving av brannpåvirkning til visse ubehandlede gulvbelegg omfattet av EN 14342

- nr. 2t (forordning (EU) nr. 1293/2014) om klassifisering uten prøving av brannpåvirkning til metallekter, forsterkningsribber for innendørs puss omfattet av EN 13658-1 og utendørs råpuss omfattet av EN 13658-2, og metallekter og karakteristiske profiler omfattet av EN 14353 gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Veiledning til bestemmelsen

Byggevarerforordningen artikkel 60 gir Europakommisjonen mulighet til å treffe delegerte rettsakter (hovedsakelig delegerte forordninger og delegerte vedtak) av teknisk karakter. Med ren teknisk karakter sikter vi til eksempelvis fastsettelse av klasser i harmoniserte produktstandarder, fastsettelse og endringer i systemer for vurdering og verifikasjon av byggevarer, eller brannklassifisering uten testing. I henhold til EØS-avtalen artikkel 7 må disse forordningene gjennomføres i Norge. § 3a i denne forskriften er hjemmelen for gjennomføring av disse rettsaktene i

norsk rett.

Alle rettsaktene som er gjennomført i § 3a per i dag gjelder brannklassifisering (enten brannmotstand eller brannpåvirkning) uten testing av ulike byggevarer. Vanligvis vil dokumentasjon av byggevarer innebære en testing av byggevarers ytelser for å angi ytelser i ytelseserklæringen. Noen byggevarer har ytelser som allerede er dokumentert på en tilstrekkelig måte på bakgrunn av for eksempel stabile testresultater eller andre relevante opplysninger. Da kan byggevarereprodusenter tillates å angi visse ytelsesnivå eller -klasser uten ytterligere prøving. Det er formålet med disse rettsaktene.

Rettsakter som fastsetter eller endrer systemer for vurdering og verifikasjon av byggevarer blir gjennomført i vedlegg I til denne forskriften.

Når antall rettsakter av ren teknisk karakter vil påvirke lesbarheten av forskriften vil direktoratet gjennomføre alle disse tekniske rettsaktene i et nytt, adskilt vedlegg til denne forskriften.

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

II KRAV TIL BYGGEVARER SOM ER CE-MERKET

§ 4. Språk i ytelseserklæring

Ytelseserklæringen jf. forordning (EU) nr. 305/2011 art. 7 nr. 4, skal være på norsk eller på et annet skandinavisk språk.

Veiledning til bestemmelsen

Byggevareforordningen åpner for at medlemsstatene kan velge hvilket språk ytelseserklæringen skal være på for byggevarer som omsettes på deres territorium. I Norge skal ytelseserklæringen være på norsk, svensk eller dansk. I Sverige skal ytelseserklæringen være på svensk. I Danmark kan ytelseserklæringen være enten på dansk eller på engelsk.

I motsetning til ytelseserklæringen er det ikke fastsatt noe språkkrav til CE-merkingen. Årsaken til dette er at CE-merkingen påføres byggevarene. Byggevarene skal omsettes på tvers av landegrensene, og skal ikke måtte merkes på nytt når de krysser en grense. Det at det ikke er fastsatt språkkrav til CE-merkingen er en del av bakgrunnen for at forordningen stiller krav om ytelseserklæring, og at det enkelte land kan velge hvilket språk ytelseserklæringen må utstedes på.

Henvisninger

- > Byggevareforordningens artikkel 8
- > Begrepsliste

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

II KRAV TIL BYGGEVARER SOM ER CE-MERKET

§ 5. Språk på anvisninger og sikkerhetsinformasjon

Anvisningene og sikkerhetsinformasjonen jf. forordning (EU) nr. 305/2011 art. 11 nr. 6, art. 13 nr. 4 og art. 14 nr. 2, skal være på norsk eller et annet skandinavisk språk.

Veiledning til bestemmelsen

Anvisninger og sikkerhetsinformasjon er viktig informasjon for brukere, og skal følge med byggevaren. Denne dokumentasjonen skal være tilgjengelig på et språk som brukerne lett kan forstå, og skal derfor være på norsk, svensk eller dansk. Med anvisninger siktes det til blant annet monteringsanvisninger, som særlig er viktig for sammensatte byggevarer, eller bruksanvisninger. Med sikkerhetsinformasjon siktes det til all informasjon som har med sikkerhet å gjøre, utover informasjon om farlige stoffer. Informasjon om innhold av farlige stoffer i byggevarer reguleres av REACH-forordningen (sikkerhetsdatablad og andre typer informasjon).

Henvisninger

- REACH-forskriften
- Kommisjonens nettsider
- ECHAs nettsider (European Chemicals Agency)
- Miljødirektoratets nettsider

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

II KRAV TIL BYGGEVARER SOM ER CE-MERKET

§ 6. Varekontaktpunkt for byggevarer

Direktoratet for byggkvalitet er varekontaktpunkt for byggevarer, jf. forordning (EU) nr. 305/2011 art. 10.

Veiledning til bestemmelsen

Mangel på relevant informasjon om hvilke krav som gjelder i et EØS-land kan hindre fri omsetning av byggevarer på tvers av grensene i EØS-området. Derfor skal medlemsstatene opprette et såkalt kontaktpunkt (eller varekontaktpunkt) for byggevarer. Kontaktpunktet skal gi informasjon til markedsdeltakere eller tilsynsmyndigheter i en annen EØS-stat om nasjonale regler som har betydning for omsetning og bruk av byggevarer, samt kontaklinformasjon til de myndigheter som har ansvar for tilsyn på byggevareområdet og hvilken klageadgang som finnes.

Listen over kontaktpunkter for byggevarer i alle EØS-land finner man på Kommisjonens nettsider. Norske virksomheter kan også kontakte kontaktpunktene i andre land. Ved å kontakte andre lands kontaktpunkter kan norske virksomheter få informasjon om hvilke regler som gjelder for omsetning og bruk av byggevarer i det aktuelle landet eller for å få informasjon om hvordan de kan påklage eventuelle pålegg fra tilsynsmyndighetene i andre EØS-land.

Henvisninger

- > Byggevareforordningens artikkel 10
- > Kommisjonens nettsider (liste over kontaktpunktene)
- > EØS-vareloven

- > forordning (EF) nr. 764/2008 artikkel 9
- > Byggevareinfo.no

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

II KRAV TIL BYGGEVARER SOM ER CE-MERKET

§ 7. Teknisk bedømmelsesorgan

Teknisk bedømmelsesorgan jf. forordning (EU) nr. 305/2011 art. 29 skal utpekes av Direktoratet for byggkvalitet.

Veiledning til bestemmelsen

Tekniske bedømmelsesorgan (TAB, technical assessment bodies) utsteder europeiske tekniske bedømmelser (ETA, european technical assessment). Europeiske tekniske bedømmelser er grunnlag for den frivillige CE-merkingen av en byggevare der det ikke finnes harmoniserte produktstandarder. Det er kun tekniske bedømmelsesorgan utnevnt i EØS-området som kan utstede europeiske tekniske bedømmelser. For å være utnevnt som europeisk bedømmelsesorgan må organet oppfylle en rekke krav i byggevarerforordningen kapittel V. I Norge er SINTEF utnevnt som teknisk bedømmelsesorgan. De utpekte organene kan operere fritt over landegrensene i EØS-området. Oversikt over alle utnevnte europeiske bedømmelsesorgan og hva deres utpeking omfatter, finner du i den europeiske NANDO-basen.

Henvisninger

- Byggevareforordningens kapittel V, artikkel 29 til 35
- SINTEF
- Nettsiden til NANDO-basen
- Begrepsliste

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

II KRAV TIL BYGGEVARER SOM ER CE-MERKET

§ 8. Tekniske kontrollorgan etter byggevareforordningen

Tekniske kontrollorgan, jf. forordning (EU) nr. 305/2011 art 40 skal utpekes av Direktoratet for byggkvalitet etter reglene i lov 16. juni 1994 nr. 20 om tekniske kontrollorgan.

Veiledning til første ledd

Det er kun tekniske kontrollorgan utpekt i EØS-området som har myndighet å utføre tredjepartsvurderinger i forbindelse med dokumentasjon av byggevarens egenskaper (jf. systemer for vurdering og verifikasjon av ytelser). Det finnes tre typer tekniske kontrollorgan (funksjoner) på byggevareområdet:

- prøvingslaboratorium (system 3)
- produktsertifiseringsorgan (system 1 og 1+)
- sertifiseringsorgan for produksjonskontroll i fabrikk (2 +)

Hvert land i EØS-området utpeker tekniske kontrollorgan etter å ha sjekket at disse organene oppfyller bestemte krav til blant annet kompetanse, uavhengighet og upartiskhet (byggevareforordningen kapittel VII). I tillegg må norske tekniske kontrollorgan oppfylle krav fastsatt i lov 16. juni 1994 nr. 20 om tekniske kontrollorgan som har til oppgave å gjennomføre samsvarsvurderingar (lov om tekniske kontrollorgan) som gjelder for virksomheten til tekniske kontrollorgan. Lov om tekniske kontrollorgan er særlig viktig fordi den pålegger tekniske kontrollorgan å følge forvaltningsloven og offentleglova.

I Norge har Direktoratet for byggkvalitet myndighet til å utpeke tekniske kontrollorgan på byggevareområdet. Myndigheten er delegert fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet, og nedfelt i paragrafen her. Følgende tekniske kontrollorgan på byggevareområdet er utpekt i Norge:

- SINTEF Byggforsk
- Kontrollrådet
- Norsk Treteknisk Institutt

- Nemko
- SP Fire Research AS (tidligere SINTEF NBL)
- Applicia
- Det Norske Veritas

Tekniske kontrollorgan utpekes ikke for alle produktgrupper eller alle harmoniserte tekniske spesifikasjoner, og heller ikke for alle funksjonene. Et teknisk kontrollorgans utpeking er begrenset til de områdene der organet kan bevise tilstrekkelig kompetanse. I NANDO-basen fremgår det hvilke produkter, tekniske spesifikasjoner og funksjoner utpekingen til et organ omfatter.

De utpekte organene kan operere fritt over landegrensene i EØS-området. Oversikt over alle tekniske kontrollorgan og deres utpekinger finner man i NANDO-basen.

Som grunnlag for utpekingen etter første ledd skal organet være akkreditert av et nasjonalt akkrediteringsorgan. Et organ som ikke er akkreditert kan i særskilte tilfeller likevel utpekes, forutsatt at direktoratet kan dokumentere at organet oppfyller relevante krav.

Veiledning til annet ledd

I Norge, i likhet med de aller fleste EØS-landene, legges akkreditering til grunn for utpeking. Norske tekniske kontrollorgan må derfor være akkreditert av Norsk Akkreditering før de søker Direktoratet for byggkvalitet om å bli utpekt som teknisk kontrollorgan.

Et organ som ikke er akkreditert kan i særskilte tilfeller likevel utpekes, forutsatt at organet kan dokumentere at det oppfyller relevante krav. Det vil for eksempel være aktuelt dersom akkreditering ikke vil la seg gjøre eller vil ta for lang tid. Da må organet dokumentere for Direktoratet for byggkvalitet at det oppfyller kravene i byggevareforordningen og lov om tekniske kontrollorgan.

Direktoratets retningslinjer for utpeking av norske tekniske kontrollorgan finnes i NANDO-basen.

Henvisninger

- > Norsk Akkreditering
- > NANDO-basen (direktoratets utpekingsprosedyrer)
- > Byggevareforordningen artikkel 43
- > Lov 16. juni 1994 nr. 20 om tekniske kontrollorgan som har til oppgave å gjennomføre samsvarsvurderingar

---

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

III KRAV TIL BYGGEVARER SOM IKKE ER CE-MERKET

§ 9. Virkeområde for kapittel III

Dette kapittelet gjelder for byggevarer som ikke er CE-merket.

Veiledning til første ledd

Byggevareforordningen fastsetter regler for markedsføring og omsetning av byggevarer der det finnes harmoniserte tekniske spesifikasjoner (harmoniserte produktstandarder eller europeiske bedømmelsesdokumenter). For disse byggevarene gir byggevareforordningen uttømmende regler om produktdokumentasjon, markedsføring og omsetning. Medlemsstatene kan ikke vedta ytterligere regler for markedsføring og omsetning for disse byggevarene enn det byggevareforordningen fastsetter.

Imidlertid vil ikke alle byggevarer omsettes eller gjøres tilgjengelige på EØS-markedet være CE-merket. Dette er byggevarer som ikke er omfattet av en harmonisert produktstandard, og som produsentene har valgt å ikke få utført en europeisk teknisk bedømmelse av, som jo er frivillig. Ikke CE-merkede byggevarer kan imidlertid ha akkurat den samme betydningen for byggverk som CE-merkede byggevarer, og underlegges derfor dokumentasjonskrav. Ikke CE-merkede byggevarer skal også ha dokumenterte egenskaper slik at de som velger byggevarer til byggverk kan vurdere om de medvirker til at byggverket oppfyller TEK10.

Reglene er både en videreføring og tydeliggjøring av reglene som gjaldt under TEK10 kapittel 3 frem til 31.12.2013. Reglene er bygget på de samme prinsippene som byggevareforordningen.

For byggevarer som bestilles eller lages for ett spesielt byggverk og produksjonsmetoden ikke inngår i produsentens ordinære virksomhet gjelder ikke § 10 tredje ledd og § 12.

Veiledning til annet ledd

Byggevarer som spesialbestilles og lages for innbygging i ett enkeltstående byggverk er unntatt fra noen av kravene om produktdokumentasjon. Grunnen til dette er byggevarer som spesialbestilles ikke er serieprodusert, og faller derfor utenfor produsentens ordinære virksomhet. Unntaket omfatter imidlertid ikke produkter som serieproduseres over tid, selv om produksjonen åpner for dimensjonstilpasning eller ulike varianter av produktet.

Unntaket omfatter byggevarer som er individuelt produsert eller ikke serieprodusert, som er nødvendig å benytte for å ivareta fredede eller bevaringsverdige bygninger, blant annet slik at utskiftning kan foretas del for del med samme eller tilsvarende materialer. Produksjon av byggevarer på byggeplassen til ett enkeltstående byggverk omfattes også av unntaket.

Det finnes et lignende unntak for CE-merkede byggevarer som ikke er serieprodusert eller som bygges på byggeplass, og som skal bygges inn i et enkelt, identifisert byggverk av produsenten som er ansvarlig for innbygging av byggevarer i byggverket.

For byggevarer uten vesentlig betydning for at byggverket oppfyller krav i byggteknisk forskrift (TEK 10) gjelder ikke § 10 tredje ledd og § 12.

Veiledning til tredje ledd

Produkter uten eller med meget liten betydning for byggverk er også unntatt fra noen av kravene i forskriften. Eksempler på slike produkter kan være listverk m.m. For disse byggevarene gjelder ikke forskriften § 10 tredje ledd (krav om dokumentasjon i henhold til en teknisk spesifisering) og § 12 (vurdering og verifikasjon av byggevarens egenskaper).

Produkter som ikke påvirker byggverkets grunnleggende krav er ikke å anse som byggevarer, og unntas derfor dokumentasjonskravet for byggevarer. Grensen mellom hva som regnes som byggevarer eller ikke kan være uklar. Forskriften § 9 tredje ledd sikrer derfor en viss fleksibilitet for byggevarer som har liten betydning for byggverk.

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

III KRAV TIL BYGGEVARER SOM IKKE ER CE-MERKET

§ 10. Dokumentasjon av vesentlige egenskaper

Byggevarer som ikke er CE-merket skal ha slike egenskaper som, når byggevaren er forsvarlig benyttet, medvirker til at byggverk tilfredsstillende grunnleggende krav til:

- a) Mekanisk motstandsevne og stabilitet
- b) Brannsikkerhet
- c) Hygiene, helse og miljø
- d) Sikkerhet og tilgjengelighet ved bruk
- e) Vern mot støy
- f) Energiøkonomisering og varmeisolering
- g) Bærekraftig bruk av naturressurser.

Veiledning til første ledd

I likhet med CE-merkede byggevarer skal byggevarer som ikke er CE-merket ha slike egenskaper som medvirker til at byggverk tilfredsstillende grunnleggende krav. Disse grunnleggende krav, som byggevarer som ikke er CE-merket vurderes opp mot, er de samme som de grunnleggende kravene fra byggevareforordningen (vedlegg 1). Byggevarene skal ha egenskaper som gjør at byggverk oppfyller de grunnleggende kravene. Eksempler på relevante egenskaper er mekanisk styrke, dimensjoner, egenskaper ved brannpåvirkning, brannmotstand, termisk motstandsevne, lydisoleringsevne, lufttetthet, regntetthet, damp tetthet, utlekking av metaller til drikkevann, emisjon

av forurensende stoffer, innhold av farlige stoffer jf. artikkel 57 i REACH-forordningen (EF) nr. 1907/2006, alt avhengig av hvilken type byggevare det er tale om og tilsiktet bruk av byggevaren.

Vesentlige egenskaper skal dokumenteres i den grad de er nødvendig for vurdering av byggevarens egnethet til bruk i byggverk. Minst én egenskap skal alltid dokumenteres.

Veiledning til annet ledd

Ikke alle egenskaper til en byggevare er nødvendig å dokumentere. Byggevarens egenskaper skal dokumenteres i den grad de er nødvendig for å vurdere egnethet til bruk i byggverk. Produsenten trenger altså ikke å dokumentere flere produktegenskaper enn de som strengt tatt er nødvendig for å vurdere byggevarens egnethet til bruk i et byggverk. For eksempel skal vindusprodusenter blant annet dokumentere U-verdi til vinduene han omsetter slik at brukere kan vurdere om vinduene vil medvirke til at byggverk oppfyller grunnleggende krav til energieffektivitet. Dersom byggevaren markedsføres til en spesifikk bruk i byggverk, der det vil være nødvendig å kjenne gitte produktegenskaper, for å vurdere egnethet i bruk i byggverk skal disse egenskapene dokumenteres.

I likhet med byggevarerforordningen, skal produsent alltid deklare minst én egenskap i produktdokumentasjonen for å unngå at byggevarer omsettes uten noen som helst deklarererte egenskaper. Det hadde ellers vært umulig å vurdere byggevarens egnethet til bruk i byggverk. Der TEK10 fastsetter krav til byggevarens ytelser (eksempelvis krav til gjennomsnittlig U-verdier til vindu, dør, gulv, og yttervegg eller krav til partikkelutslipp for vedovner) må produsent oppgi byggevarens ytelser. Det samme gjelder for krav som uttrykkes i klasser (typisk brannklasser) eller som terskelnivå. Andre egenskaper kan oppgis som "no performance determined" (NPD) eller "ingen ytelse angitt" (IYA).

Vesentlige egenskaper skal dokumenteres i henhold til en tilfredsstillende teknisk spesifisering. Det skal benyttes relevante beregnings-, prøvings- eller klassifiseringsstandarder.

Veiledning til tredje ledd

Vesentlige egenskaper skal dokumenteres i henhold til en tilfredsstillende teknisk spesifisering. En teknisk spesifisering er et dokument som fastsetter tekniske krav som en byggevare skal oppfylle. De tekniske spesifiseringer som det er tale om her er forskjellig fra de harmoniserte tekniske spesifiseringene fra byggevarerforordningen, som er grunnlag for CE-merking. En tilfredsstillende teknisk spesifisering for ikke CE-merkede byggevarer kan være en nasjonal standard (både norske standarder eller standarder fra andre EØS-land), en teknisk godkjenning fra et tredjepartsorgan, eller produsentens egne tekniske spesifiseringer.

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

III KRAV TIL BYGGEVARER SOM IKKE ER CE-MERKET

§ 11. Markedsdeltakernes plikter

Produsent, dennes representant, importør og distributør, skal sørge for at vesentlige egenskaper til byggevarer er dokumentert og at tilfredsstillende produktdokumentasjon er tilgjengelig før byggevaren omsettes, markedsføres, distribueres eller brukes i et byggverk.

Produsenter og importørene skal oppbevare dokumentasjonen til byggevaren 10 år etter at byggevaren er gjort tilgjengelig på markedet for første gang.

En importør eller distributør som bringer i omsetning en byggevare under sitt eget navn eller varemerke eller endrer en byggevare som allerede er brakt i omsetning, på en slik måte at det kan påvirke byggevarens ytelser, skal anses som byggevareprodusenter, og ha de samme forpliktelsene som produsentene.

Veiledning til bestemmelsen

Ikke CE-merkede byggevarer skal også ha tilfredsstillende produktdokumentasjon før de omsettes eller brukes i norske byggverk. Det er viktig å være oppmerksom på at dokumentasjonskravet for ikke CE-merkede byggevarer også gjelder for byggevarer som er produsert utenfor Norge, men som omsettes, markedsføres, distribueres eller brukes i Norge. Det innebærer at importørene og distributørene (forhandlere, byggevarehus) har et ansvar for å sikre at byggevarene de omsetter har tilstrekkelig dokumentasjon i henhold til dette kapittel.

Produsentens forpliktelser

Produsent er en fysisk eller juridisk person som framstiller, eller får framstilt av en annen produsent, en byggevare, men som omsetter/markedsfører den i sitt eget navn eller varemerke. Produsenten har hovedansvaret i forbindelse med dokumentasjon av ikke CE-merkede byggevarer. Produsenten har derfor ansvar for å utarbeide den tekniske dokumentasjonen, sørge for at tredjepartsvurderingene er utført da det er påkrevd, og utarbeide produktdokumentasjonen.

Importørenes forpliktelser

Importører er fysiske eller juridiske personer etablert i EØS-området, og som markedsfører for første gang byggevarer produsert utenfor EØS-området på det norske markedet. Dersom en aktør kjøper byggevarer produserte utenfor EØS-området, men som allerede er omsatt eller markedsført i EØS-området, er man distributør og ikke importør. En importør er den som kjøper direkte fra en produsent utenfor EØS-området og markedsfører den på den norske markedet. Importører er derfor det eneste mellomledet mellom produsenten og private og offentlige aktører, for eksempel tilsynsmyndighetene. Importører har derfor et større ansvar enn distributører for å sikre at dokumentasjon til byggevarer foreligger.

Importører skal sjekke at:

- Det foreligger produktdokumentasjon (merking, dokumentasjon av byggevarens ytelser, monteringsanvisninger, sikkerhetsinformasjon og opplysninger om farlige stoffer) på norsk, svensk eller dansk
- Produsenten har anvendt det riktige systemet for vurdering og dokumentasjon av byggevarer
- Produsenten kan legge frem den tekniske dokumentasjonen

Distributørenes forpliktelser

Distributører (forhandlere, byggevarerhus) er fysiske eller juridiske person som omsetter byggevarer produserte i EØS-området. Distributørene skal sjekke at byggevarer har tilstrekkelig produktdokumentasjon, som beviser at kravene i DOK-forskriften kapittel III er oppfylt.

Oppbevaringsplikten til produsenter og importører

For å sikre at produktdokumentasjon blir tilgjengelig for tilsyn, pålegger § 11 at produsenter og importører oppbevarer produktdokumentasjon til byggevarene i 10 år etter at byggevaren er gjort tilgjengelig for første gang.

Distributørene har ingen plikt til å oppbevare produktdokumentasjonen.

Importører og distributører som omsetter byggevarer i eget navn/varemerke, eller som endrer byggevarens ytelser

I likhet med byggevareforordningen blir importører og distributører av ikke CE-merkede byggevarer som omsetter byggevarer i sitt eget navn eller varemerke eller som endrer byggevarens egenskaper, betraktet som produsenter og dermed ha tilsvarende plikter som produsenten. Ved å markedsføre byggevarer under sitt eget navn eller varemerke, har importørene og distributørene et eget ansvar for å dokumentere byggevarers egenskaper i sitt eget navn eller varemerke.

Dette har konsekvenser både i forhold til produktdokumentasjon (den som følger med byggevaren) og sertifiseringen fra tredjepartsorganer:

Når det gjelder produktdokumentasjon må disse Importørene og distributørene utarbeide (og skrive under) produktdokumentasjon i sitt eget navn (dokumentasjon som følger byggevaren, merking, bruksanvisning og sikkerhetsinformasjon, og opplysninger om farlige stoffer).

Når det gjelder produktsertifisering (produkter kategoriserte i system 1 og 1+) skal importørene og distributørene ha produktsertifisering i sitt eget navn eller varemerke. Det betyr at de må ta kontakt med et tredjepartsorgan, helst tredjepartsorganet som har utstedt den opprinnelige produktsertifiseringen, og få utstedt et sertifikat under sitt eget navn/varemerke. Det samme gjelder sertifiseringen av produsentens produksjonskontroll (produkter kategoriserte i system 2+).

Når det gjelder produkter som er kategorisert i system 3 (bruk av testlaboratorium for å bekrefte byggevarens ytelser) kan importørene/distributørene bruke de opprinnelige testresultatene, så lenge produsenten samtykker i dette.

Henvisninger

- Oversikt over systemene for vurdering og verifikasjon av ytelse
- Byggevareforordningen artikkel 15
- Veiledning til byggevareforordningen artikkel 15
- Ofte stilte spørsmål utarbeidet av Europakommisjonen

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

III KRAV TIL BYGGEVARER SOM IKKE ER CE-MERKET

§ 12. Vurdering og verifikasjon av byggevarers ytelser

Innledning til veiledning § 12

System for vurdering og verifikasjon av byggevarer står sentralt i dokumentasjonskravet for ikke CE-merkede byggevarer. § 12 første ledd fastsetter klart at systemene for vurdering og verifikasjon av byggevarers egenskaper, vedtatt av EU-kommisjonen for CE-merkede byggevarer, legges til grunn også for dokumentasjon av ikke CE-merkede byggevarer. Det er kun en tydeliggjøring av reglene i TEK10 kapittel 3, og den forrige versjonen av DOK-forskriften.

Grunnen til at de samme systemene for vurdering og verifikasjon får anvendelse for både CE-merkede og ikke CE-merkede er enkel. Det hadde vært uheldig om to sammenlignbare byggevarer, den ene CE-merket og den andre ikke CE-merket, som har den samme tilsluttede bruken og dermed den samme betydningen i byggverk, skulle underlegges ulike krav til tredjepartsvurdering.

Ikke CE-merkede byggevarer underlegges systemene for vurdering og verifikasjon av byggevarers ytelser fastsatt av EU-kommisjonen for de ulike kategoriene av byggevarer med tanke på CE-merking av byggevarer.

Veiledning til første ledd

Mer informasjon om systemene for vurdering og verifikasjon av byggevarer finnes i veiledningen til byggevarerforordningen. I korte trekk skal alle byggevarer klassifiseres i systemer for vurdering og verifikasjon av byggevarer.

Systemer for vurdering og verifikasjon av byggevarer

Det finnes fem systemer for vurdering og verifikasjon av byggevarer, som kan deles i fire hovedgrupper:

- Produktsertifisering (system 1+ og 1)
- Sertifisering av produsentens produksjonskontroll (system 2+)
- Bekreftelse av byggevarers ytelser av et laboratorium (system 3)
- Ingen tredjepartskontroll, og produsenten angir ytelsene uten tredjepartsvurderinger (system 4)

De ulike systemene pålegger ulike oppgaver til produsenten og tredjepartsorganer. En oversikt over alle disse systemene, med en beskrivelse av oppgavene til både produsentene og tredjepartsorganer, finner du i tabellen nedenfor:

Oppgaver	System for samsvarsbekreftelse					
	1+	1	2+	3	4	
Utføres av produsent						
	Fastsettelse av produktets ytelser			x		x
	Produksjonskontroll i fabrikk	x	x	x	x	x
	Ytterligere prøving av stikkprøver på fabrikk iht. fastsatt prøvingsplan	x	x	x		
Utføres av tredjepart						
Produktsertifiserings-organ (sertifikat for varens ytelse)	Fastsettelse av produktets ytelser	x	x			
	Førstegangsinspeksjon av produksjonsanlegget og produksjonskontrollen i fabrikk	x	x			
	Kontrollprøving av stikkprøver tatt før varen markedsføres	x				
	Fortløpende tilsyn, vurdering og evaluering av produksjonskontrollen i fabrikk	x	x			
Sertifiseringsorgan for produksjonskontroll (samsvarssertifikat for produksjonskontroll)	Førstegangsinspeksjon av produksjonsanlegget og produksjonskontrollen i fabrikk			x		
	Fortløpende tilsyn, vurdering og evaluering av produksjonskontrollen i fabrikk			x		
Prøvingslaboratorium	Fastsettelse av produktets ytelser med typeprøving, typeberegning, tabellverdier eller deskriptiv dokumentasjon for varen				x	

Tabell 1

Produsentens produksjonskontroll i fabrikk

Det er verdt å merke seg at produsenten alltid skal ha et system for produksjonskontroll i fabrikk. Det er påkrevd for alle de fem systemene. Produksjonskontrollen kan enten dokumenteres i samsvar med krav i ISO 9001 eller ved annen dokumentasjon. Et ISO 9001-sertifikat vil som regel aksepteres som tilstrekkelig dokumentasjon av produksjonskontrollen, dersom det dekker produsentens produksjonsområder. Dersom produsenten velger å ikke skaffe et slikt sertifikat, må produsenten dokumentere på en annen måte at han har en velfungerende produksjonskontroll.

Vær oppmerksom på at ISO 9001-sertifikatet kun viser at produsenten har et internt system for produksjonskontroll i fabrikk. Dette utgjør ikke en sertifisering av produsentens produksjonskontroll i fabrikk. Slik sertifisering er påkrevd i system 2+, der et tredjepartsorgan med spesifikk kompetanse på de spesifikke byggevarerområdene sertifiserer produsentens produksjonskontroll i fabrikk, i tillegg til ISO 9001.

NANDO-basen og byggevarerinfo.no

Oversikten over EU-Kommisjonens vedtak finner man i NANDO-basen, men direktoratet har utarbeidet en nettside, byggevarerinfo, hvor det er mulig å finne frem til det relevante systemet for vurdering og verifikasjon ved å søke etter produktkategorier.

Mer informasjon om hvordan system for vurdering og verifikasjon av ikke CE-merkede byggevarer finnes på byggevarerinfo.no enten i form av en beskrivelse av de generelle prinsippene eller med konkrete eksempler og tips. Det anbefales å undersøke hvilket system for vurdering og verifikasjon som er beskrevet i ETAG-er/EAD-er. Dette er harmoniserte tekniske spesifikasjoner som sikrer frivillig CE-merking av byggevarer. De inneholder en beskrivelse av de relevante egenskapene som skal dokumenteres, og fastsetter hvilket system for sertifisering og verifikasjon som gjelder for byggevarer.

Eksempler på anvendelse av systemer for vurdering og verifikasjon for ikke CE-merkede byggevarer

Veiledningen gir her konkrete eksempler på hvilket system for vurdering og verifikasjon av byggevarer som gjelder for en rekke ikke CE-merkede byggevarer:

Beskrivelse av relevante ikke CE-merkede byggevarer	System for vurdering og verifikasjon	Beskrivelse av det relevante systemet
Prefabrikkerte byggmoduler	1	Produsenten skal legge frem et produktsertifikat før han bringer byggmoduler til omsetning (Krav om produktsertifisering)
Våtromsplater	2+	Et tredjepartsorgan skal sertifisere produsentens produksjonskontroll i fabrikk før våtromsplater bringes til omsetning
Radonmembran	1	Et tredjepartsorgan skal sertifisere radonmembranens ytelse (produktsertifikat) før disse bringes i omsetning (krav om produktsertifisering)
Prefabrikkerte baderomsmoduler	1	Et tredjepartsorgan skal sertifisere prefabrikkerte baderomsmoduler (produktsertifikat) før disse bringes i omsetning (krav om produktsertifisering)
Brannmaling	1	Et tredjepartsorgan skal sertifisere brannegenskapene til brannmalingen (produktsertifikat) før den bringes i omsetning (produktsertifisering)
Produkter i kontakt med drikkevann	1+	Produktsertifisering med ytterligere krav om stikkprøver av produkter

Tabell 2

Beskrivelsen av oppgaver som produsenten og tredjepartsorganet skal foreta er beskrevet i tabell 1.

Teknisk spesifikasjon og testmetoder som skal legges til grunn for tredjepartsvurderinger
For ikke CE-merkede byggevarer finnes det ingen harmoniserte produktstandarder. Relevante tekniske spesifikasjoner for å vurdere og angi egenskapene til ikke CE-merkede byggevarer kan være nasjonale standarder gjeldende i Norge eller et annet EØS-land, nasjonale godkjenninger utstedt av et tredjepartsorgan i Norge eller i EØS-området. Disse standardene og godkjenningene skal inneholde en beskrivelse av byggevarens relevante egenskaper og ytelser, og hvilke testmetoder som ble benyttet for å vurdere disse egenskapene/ytelsene. Det finnes europeiske testmetoder som angir hvordan prøvingen skal gjennomføres for de aller fleste egenskaper.

Listen over EU-Kommisjonens vedtak og delegerte rettsakter som fastsetter eller endrer systemene for vurdering og verifikasjon av byggevarers ytelser er lagt ved denne forskriften.

Veiledning til annet ledd

Tredjepartsorganet som skal utføre oppgaver i vurdering og verifikasjon av egenskaper skal være akkreditert for oppgaven. Dette er for å sikre påliteligheten av tredjepartsvurderingene. Medlemsstatene i EØS-området kan ikke avvise sertifikater eller prøvingsrapporter utstedt av tredjepartsorgan som er akkreditert.

Forskriften åpner for at dersom akkreditering ikke er mulig (for eksempel fordi akkrediteringsorganet ikke har tilstrekkelig ekspertise på området) skal tredjepartsorganet kunne dokumentere at det har relevant kompetanse, ved hjelp av tilfredsstillende dokumentasjon. Det er produsenten sitt ansvar å sørge for at tredjepartsorganet som han vil benytte kan dokumentere relevant kompetanse ovenfor direktoratet. Relevant kompetanse skal helst dokumenteres på bakgrunn av akkrediteringsstandardene som gjelder for produktsertifiseringsorgan (EN 45001, ISO/IEC/17065), for sertifiseringsorgan for produksjonskontroll i fabrikk (EN 45001, ISO-17065), og for testlaboratorier (ISO/IEC/17025).

Dersom EU-kommisjonen ikke har fastlagt hvilket system for vurdering og verifikasjon av byggevarers ytelser som gjelder for en byggevare, skal systemet som gjelder for tilsvarende og sammenlignbare CE-merkede byggevarer legges til grunn. Dette avgjøres på bakgrunn av momentene som EU-Kommisjonen legger til grunn:

- Betydningen byggevareren har for de grunnleggende kravene til byggverk
- Byggevarens art
- Virkningen av variasjoner i en byggevarens vesentlige egenskaper i løpet av dens forventede levetid, og
- Risikoen for at feil oppstår ved produksjon av byggevareren.

Veiledning til tredje ledd

I noen tilfeller kan det vær tvil om hvilket system for vurdering og verifikasjon gjelder for en byggevare. § 12

beskriver derfor hvilke kriterier som legges til grunn for å avgjøre hvilket system som gjelder i disse tilfellene. Det er de kriteriene som Europakommisjonen selv legger til grunn når den fastsetter hvilket system for vurdering og verifikasjon gjelder (jf. byggevareforordningen artikkel 60). Bestemmelsen er derfor ment som veiledning for både produsenter, importører og distributører av ikke CE-merkede byggevarer i tvisttilfellene. Den forklarer også grunnlaget som direktoratet benytter for å bestemme hvilket system for vurdering og verifikasjon får anvendelse i tvisttilfellene.

Direktoratet, som er den sentrale myndigheten på byggevareområdet, gir veiledning til produsenter, importører og distributører om hvilket system som skal anvendes. Informasjon publiseres på byggevareinfo.no.

Tredjepartsorgan skal være akkreditert for de aktuelle oppgavene. Der slik akkreditering ikke er mulig skal tredjepartsorganet dokumentere tilsvarende krav til kompetanse, uavhengighet og upartiskhet.

Veiledning til fjerde ledd

Som regel skal tredjepartsorganet som utfører oppgaver knyttet til vurdering og verifikasjon være akkreditert for tredjepartsvurderingene de utfører. Dette er for å sikre påliteligheten av tredjepartsvurderingene. Det er også en enkel måte å vise at tredjepartsorganet har utført tredjepartsvurderingene med kompetanse, upartiskhet og uavhengighet. Akkrediteringen sikrer dette.

Produktsertifiseringsorganer er akkreditert etter EN 45001 eller nå ISO/EN/IEC/17065).

Tredjepartsorganer som sertifiserer produsentens produksjonskontroll i fabrikk er akkreditert etter EN 45001 / ISO/EN/IEC-17065) eller ISO-17020.

Testlaboratorier er akkreditert etter ISO/EN/IEC/17025).

Typisk eksempel av tredjepartsorganer som kan utføre disse tredjepartsvurderingene er tekniske kontrollorganer som er akkrediterte og utpekt for tredjepartsvurderinger for det aktuelle produktområdet som ikke CE-merkede byggevaren hører under. Ved et søk i NANDO-basen vil man finne ut om et tredjepartsorgan er utpekt eller ikke for en relevant produktgruppe.

Listen av akkrediterte tredjepartsorganer finnes vanligvis på nettsidene til de nasjonale akkrediteringsorganene. En liste av akkrediteringsorganene i EØS-området finnes på nettsiden til European Accreditation.

Fordelen med akkrediteringen er at medlemsstatene i EØS-området, og dermed direktoratet, ikke kan avvise sertifikater eller testrapporter utstedt av tredjepartsorgan som er akkreditert på grunn av manglende kompetanse til akkrediterte tredjepartsorganer (jf. forordning 764/2008 artikkel 4, gjennomført i EØS-vareloven). For sertifikater og rapporter som ikke er utstedt av akkrediterte organer, bør det tas en grundigere vurdering av sertifikatets og rapportenes innhold. Tilsynsmyndigheten vil kunne avvise sertifikater og rapporter fra ikke akkrediterte organer, som tyder på svakheter ved vurdering (rapport) og/eller sertifisering (sertifikater).

Forskriften åpner for at tredjepartsvurderinger utført av tredjepartsorganer som ikke er akkreditert også kan være relevant for dokumentasjon av ikke CE-merkede byggevarer. Grunnen til dette er at i en rekke europeiske land er akkrediteringen ikke en forutsetning for utpeking av tekniske kontrollorganer. Akkrediteringen er gjelder ikke for bedømmelsesorganer heller. Disse organene er imidlertid relevante tredjepartsorganer med tanke på tredjepartsvurderinger. Deres kompetanse, upartiskhet og uavhengighet er blitt vurdert av nasjonale myndigheter opp mot strenge kriterier i byggevareforordningen. Deres utpeking som tekniske kontrollorganer og eller bedømmelsesorganer i EØS-området vil være et tilstrekkelig bevis på at de oppfyller krav til kompetanse, upartiskhet og uavhengighet i denne forskriften. Listen av tekniske kontrollorganer og tekniske bedømmelsesorganer finnes derimot i NANDO-basen.

Det er derimot ikke mulig å legge frem en liste av tredjepartsorganer fordi det finnes ikke.

Henvisninger

- > DOK -forskriften § 11
- > Byggevareinfo.no
- > NANDO-basen
- > CEN
- > Standard Norge
- > European Certification
- > Norsk Akredittering
- > Forordning 764/2008
- > EØS-vareloven

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

III KRAV TIL BYGGEVARER SOM IKKE ER CE-MERKET

§ 13. Innhold i dokumentasjonen

Dokumentasjonen skal inneholde identifikasjon av produsent og importør, produsentens og importørens kontaktdetaljer, byggevarens egenskaper, hvilke tekniske spesifikasjoner som er lagt til grunn, og der det er relevant, navnet på tredjepartsorgan som har utført oppgavene beskrevet i § 12 første ledd, hvilke oppgaver som ble utført og når disse ble utført.

Veiledning til første ledd

Med dokumentasjon siktes det her til produktdokumentasjon, dvs. dokumentasjon som følger med byggevarene. Denne dokumentasjon skal kunne gi brukere all nødvendig informasjon om produsenten, byggevaren, byggevarens egenskaper, hvilke tekniske spesifikasjoner som er lagt til grunn, og det der er relevant, hvilket tredjepartsorgan som har utført tredjepartsvurdering i henhold til § 12 første ledd, og hvilke oppgaver som ble gjennomført (bekreftelse av byggevarens egenskaper, sertifisering av produksjonskontroll eller produktsertifisering). Det er ikke gitt noe formkrav for framstilling av denne informasjonen, bare at den skal følge med byggevaren, skal være leselig og forståelig, og på et skandinavisk språk.

Byggevaren skal ledsages av nødvendige anvisninger og sikkerhetsinformasjon. Produktdokumentasjonen, samt anvisninger og sikkerhetsinformasjon, skal være på norsk eller et annet skandinavisk språk.

Veiledning til annet ledd

I likhet med CE-merkede byggevarer skal byggevarer som ikke er CE-merket ledsages av nødvendige anvisninger (eksempelvis bruksanvisninger eller monteringsanvisninger), samt sikkerhetsinformasjon, dvs. all informasjon som

sikrer en sikker bruk av byggevaren, utover informasjon om farlige stoffer, som er nærmere regulert i REACH-forordningen.

Produktdokumentasjonen, samt anvisninger og sikkerhetsinformasjon, skal være på norsk eller et annet skandinavisk språk.

Veiledning til tredje ledd

Poenget med produktdokumentasjonen, samt anvisninger og sikkerhetsinformasjon, er at brukere skal få tilstrekkelig informasjon om byggevaren for å kunne vurdere om byggevarens egenskaper er slik at den kan brukes i norske byggverk, samt å få informasjon om eventuelle helse-, miljø-, og sikkerhetsfaremomenter. Dokumentasjonen skal derfor være på norsk, svensk eller dansk.

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

III KRAV TIL BYGGEVARER SOM IKKE ER CE-MERKET

§ 14. Gjensidig godkjenning

Innledning til veiledning § 14

I mangel av harmoniseringsregler er det opp til medlemsstatene å fastsette regler for framstilling, omsetning, markedsføring og distribusjon av produkter på sitt territorium. Disse reglene vil derfor kunne variere fra land til land, og kan av den grunn hindre det frie varebytte av varer i EØS-området. Prinsippet om gjensidig godkjenning slår fast at en byggevare som lovlig er fremstilt og satt på markedet i en EØS-stat, i utgangspunktet skal kunne omsettes i alle andre EØS-stater uten å måtte oppfylle ytterligere vare- eller kontrollkrav i importstaten.

Prinsippet om gjensidig godkjenning er imidlertid ikke et uttrykk for en generell handelsfrihet, men forbyr uberettigede handelshindringer. Nasjonale myndigheter kan derfor gi regler som setter en høyere beskyttelse (eksempelvis høyere standarder for dokumentasjon av ikke CE-merkede byggevarer), forutsatt at disse standardene er nødvendig for å beskytte visse interesser. Selv om opprinnelseslandet pålegger mindre strenge krav eller ikke noe krav i det hele tatt betyr ikke det at dokumentasjonskravet for ikke CE-merkede byggevarer er uforenelig med EØS-avtalen. Dokumentasjonskravet for ikke CE-merkede byggevarer er vurdert som forenlig med EØS-avtalen.

Dersom et produkt til byggverk lovlig kan omsettes i annet EØS-land, skal produktet godtas omsatt i Norge uten ny prøving eller kontroll.

Veiledning til første ledd

Bestemmelsen bekrefter at byggevarer som lovlig omsettes i de andre EØS-statene i utgangspunktet skal kunne

omsettes i Norge. Dette forutsetter at dokumentasjonskravet i eksportstatene tilsvarer dokumentasjonskravet som gjelder i Norge.

Det kan likevel kreves ytterligere produktdokumentasjon i tilfeller der det kan påvises forskjell mellom beskyttelsesnivåene i Norge og andre EØS-land. Krav om ytterligere produktdokumentasjon må være nødvendig og proporsjonalt, jf. EØS-avtalen artikkel 13.

Veiledning til annet ledd

Annet ledd gir direktoratet anledning til å kreve ytterligere produktdokumentasjon, herunder tilleggsprøver av byggevarers egenskaper dersom dokumentasjonskravet i andre EØS-land ikke holder mål i forhold til dokumentasjonskravet beskrevet i forskriften kapittel III.

For eksempel underlegges overtrykkshaller som produseres utenfor Norge, men som markedsføres i Norge, et krav om sertifisering av produsentens produksjonskontroll i fabrikk av et tredjepartsorgan, særlig med tanke på dukens vesentlige egenskaper. Dersom slik dokumentasjon skulle mangle, vil direktoratet kunne treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at overtrykkshaller bringes i overenstemmelse med forskriften. Tiltakene kan blant annet bestå i å pålegge vedkommende markedsdeltaker å skaffe seg tilstrekkelig teknisk dokumentasjon i form av sertifisering av produksjonskontrollen i fabrikk. Direktoratet kan forby markedsføring av overtrykkshallene frem til korrekt dokumentasjon er fremskaffet.

Hvis direktoratet skal kreve ytterligere dokumentasjon av importprodukter, må dette være nødvendig og forholdsmessig. Kravet om ytterligere dokumentasjon skal ikke gå lengre enn det som er nødvendig for oppfyllelsen av forskriften. Med andre ord skal direktoratet ta hensyn til dokumentasjonen som er fremlagt og utelukkende kreve dokumentasjon som mangler, sammenlignet med det som kreves for byggevarer som produseres i Norge, og ikke mer.

Dersom Direktoratet for byggkvalitet krever ytterligere produktdokumentasjon for byggevarer som ikke er CE-merket og som er produsert utenfor Norge, skal direktoratet tydelig beskrive overfor markedsdeltakeren hva som kreves av dokumentasjon for at byggevaren skal kunne omsettes i Norge. Direktoratet skal også begrunne hvorfor ytterligere dokumentasjon er nødvendig og forholdsmessig.

Vedkommende markedsdeltaker har 20 virkedager til å komme med innsigelser mot direktoratets vurdering. Etter mottakelse av innsigelser har direktoratet 20 virkedager til å meddele vedtaket til både markedsdeltakeren og ESA (EFTAs overvåkningsorgan). I komplekse saker kan fristen forlenges med 20 virkedager. Hvis direktoratet velger å ikke treffe vedtak eller unnlater å underrette markedsdeltaker innen 20 virkedager (40 virkedager i komplekse saker), vil byggevaren anses for å være lovlig omsatt, med mindre byggevaren utgjør en alvorlig risiko for sikkerhet og helse ved normal eller rimelig forventet bruk. I dette tilfelle vil direktoratet kunne kreve midlertidig stans av omsetningen av byggevarene.

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

IV LØFTEINNETNING OG VARMTVANNSKJEL

§ 15. Virkeområde for kapittel IV

Dette kapitlet gjelder for løfteinnetninger og varmtvannskjeler.

Veiledning til bestemmelsen

Produkter til byggverk omfatter også løfteinnetninger og varmtvannskjeler, som reguleres av §§ 16 til 19.

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

[🕒 Veiledningstekst sist endret 20.04.16](#)

IV LØFTEINNRETNING OG VARMTVANNSKJEL

§ 16. Løfteinnretning

Innledning til veiledning § 16

Bestemmelsen gjelder for permanente løfteplattformer, rulletrapper, rullende fortauer og trappeheiser, i henhold til Norsk Standard NS-EN 81-serien og NS-EN 115 serien. Bestemmelsen gjelder også løfteinnretninger utenfor bygninger. Bestemmelsen gjelder ikke for heiser og sikkerhetskomponenter for heiser. Disse produktene er regulert av en egen forskrift, jf. forskrift om omsetning og dokumentasjon av heiser og sikkerhetskomponenter for heiser.

Bestemmelsen gjelder for permanente løfteinnretninger som løfteplattformer, rulletrapper, rullende fortau og trappeheiser i byggverk med unntak av løfteinnretninger som del av en produksjonsprosess. Følgende krav gjelder:

a. Løfteplattformer, rulletrapper, rullende fortau og trappeheiser skal tilfredsstille Maskindirektivet.

Veiledning til bokstav a

Heisdirektivet (direktiv 95/16/EF) identifiserer vesentlige sikkerhetskrav som gjelder for heis, og angir metodene for samsvarsvurdering, samsvarserklæring og CE-merking av heis. Direktivet inneholder også bestemmelser om CE-merking av sikkerhetskomponenter. En liste over komponentene fremgår av direktivets vedlegg IV. Produkter etter dette direktivet skal fritt kunne markedsføres og brukes i EØS-landene når de er CE-merket og vedlagt en samsvarserklæring i henhold til direktivets vedlegg II.

b. Som grunnlag for EU-typegodkjenning skal samsvarsvurdering utføres av teknisk kontrollorgan. Produktet skal vurderes mot tekniske spesifikasjoner og mot relevante sikkerhetskrav i direktivet.

Veiledning til bokstav b

Maskindirektivet (direktiv 2006/42/EF) er gjeldende direktiv for løfteinnretninger unntatt heiser. Løfteinnretninger etter maskindirektivet skal CE-merkes og det skal foreligge en EU samsvarserklæring fra produsenten. Eksempler på løfteinnretninger etter maskindirektivet er løfteplattform, trappeheis, rulletrapp og rullende fortau. For enkeltheter om kontrollprosessen og prosedyrene for samsvarsvurdering som betingelse for CE-merking henvises til forskrift om maskiner og maskindirektivet.

Endringshistorikk

20.04.16 Forskriftens § 16 og § 18 endret. Veiledningsteksten til de to paragrafene også endret.

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

IV LØFTEINNRETNING OG VARMTVANNSKJEL

§ 17. Varmtvannskjel som fyres med flytende eller gassformig brensel

Bestemmelsen gjelder for varmtvannskjel som fyres med flytende eller gassformig brensel og som har en effekt på mellom 4 kW og 400 kW innfyrt effekt. Bestemmelsen gjelder ikke for kjeler som kan bruke forskjellige typer brensel.

Veiledning til første ledd

Direktiv 92/42/EØF om varmtvannskjeler forlanger en minste virkningsgrad for apparater som omfattes av direktivet, dvs. varmtvannskjeler drevet med olje eller gass. Elektrisk fyrte varmtvannsbereidere omfattes ikke av direktivet. For små sentralvarmekjeler med vanntemperatur lavere enn 100 °C for plassering uten krav til fyrrom og med maksimum innfyrt effekt fra 50 til 70 kW gjelder bestemmelsene i Byggevaredirektivet.

Varmtvannskjel skal ha samsvarserklæring eller EU-typegodkjenning som omfatter kjelens energieffektivitet. Typegodkjenningen skal være utført av et teknisk kontrollorgan og vurderes direkte mot de sikkerhetskrav som er beskrevet i direktiv som gjelder for det aktuelle produktet.

Veiledning til annet ledd

Varmtvannskjelene skal undergå en EC typeundersøkelse utført av et teknisk kontrollorgan og skal enten ha en egenerklæring om samsvar med type, kvalitetssikring av produksjonssystem eller produktsertifikat, alle disse kontrollmodulene involverer et eller flere tekniske kontrollorgan. Apparatene skal merkes med CE-merket av

fabrikanten som også kan tilleggsmerke kjeler som er bedre enn minimumskravene. Reglene for kontroll og merking er gitt i direktivet, med endringer i direktiv 93/68/EØF.

Typeprøving og vurdering utføres i henhold til regler gitt i eller i medhold av henholdsvis

a) direktiv 92/42/EØF om varmtvannskjeler

Veiledning til tredje ledd bokstav a

Direktivet fastsetter kravene til virkningsgrad i nye varmtvannskjeler som drives med flytende eller gassformig brensel og som har en nominell effekt på minst 4 kW og høyst 400 kW.

b) direktiv 90/396/EØF om gassinstallasjoner

Veiledning til tredje ledd bokstav b

Direktivet omfatter apparater som anvendes til matlaging, oppvarming, produksjon av varmtvann, kjøling, belysning eller vask.

c) direktiv 93/68/EØF om koordinering av regler om CE-merking.

Veiledning til tredje ledd bokstav c

Direktivet omhandler regler om CE-merking og prosedyrer i forbindelse med merkingen.

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

[🕒 Veiledningstekst sist endret 20.04.16](#)

IV LØFTEINNRETNING OG VARMTVANSKJEL

§ 18. CE-merking av løfteinnretninger og varmtvannskjeler

Et CE-merke viser at et produkt tilfredsstillende en teknisk spesifisering. Med teknisk spesifisering i denne bestemmelse menes harmoniserte produktstandarder for løfteinnretninger og varmtvannskjel som bekjentgjort i Den Europeiske Unions Tidende eller nasjonale tekniske spesifikasjoner som er ansett å være i samsvar med de grunnleggende krav og som er bekjentgjort i Den Europeiske Unions Tidende.

Veiledning til første ledd

Løfteinnretninger og varmtvannskjeler som er CE-merket skal antas å tilfredsstillende EØS-reglene og skal nyte fri flyt innenfor EØS-området. Det er produsenten eller dennes representant som skal påføre CE-merket. Dersom et teknisk kontrollorgan har utført oppgaver i forbindelse med CE-merkingen, skal organets registreringsnummer påføres i nærheten av CE-merket. Falske CE-merker skal innrapporteres til EU-kommisjonen og til de land som distribuerer angjeldende produkt. Maskin og varmtvannskjel må CE-merkes. Nærmere betingelser for merkingen er gitt i de enkelte direktivene. Det er viktig å være oppmerksom på at CE-merket ikke er et kvalitetsstempel. Selv om en vare er påført et CE-merke, kan nasjonale bestemmelser begrense bruken av produktet i byggverk.

Følgende produkter skal påføres CE-merke som angitt i gjeldende direktiver for produktene:

a. løfteinnretning som er i samsvar med grunnleggende krav angitt i Maskindirektivet

Veiledning til annet ledd bokstav a

Prosedyrene for CE-merking er beskrevet i maskindirektivet. Her er beskrevet hvilke tekniske spesifikasjoner og

hvilke samsvars vurderinger/kontrollprosedyrer som skal følges for å sikre at løfteinnretningen er i samsvar med betingelsene for å påføre CE-merket.

b. varmtvannskjel som er i samsvar med krav angitt i direktivet om varmtvannskjeler CE-merket skal påføres produktet av produsent eller dennes representant. CE-merket skal bestå av bokstavene CE i følgende grafiske

utforming:

Veiledning til annet ledd bokstav b

Prosedyrene er beskrevet i direktiv 92/42/EØF.

Dersom CE-merket forminskes eller forstørres, skal størrelsesforholdet slik de framgår av modellen ovenfor overholdes.

Veiledning til tredje ledd

Dersom det foreligger en harmonisert europeisk produktstandard, er det obligatorisk å utarbeide produktdokumentasjon på bakgrunn av denne. Påføring av selve CE-merket vil imidlertid fremdeles være frivillig.

CE-merkingen skal omfatte krav angitt i gjeldende direktiv for produktet og kan være

- identifikasjonsnummeret for det organ som har deltatt i produksjonskontrollfasen
- produsentens navn eller identifikasjonsmerke
- de to siste sifrene i det året da merkingen ble påført og om nødvendig produktsertifikatets nummer
- deklarererte produktegenskaper, klassifisering og lignende som angitt i direktiv for produktet.

De ulike delene som CE-merket består av, skal så langt som mulig ha samme høyde og ikke være under 5 mm.

Veiledning til femte ledd

Bokstavene CE i svart skrift er trykket på en rutemønstret bakgrunn med bokstavene CE printet svakt i bakgrunnen pekende motsatt vei.

Opplysninger som er nødvendige ut fra et sikkerhetssynspunkt skal være på norsk.

Endringshistorikk

20.04.16 Forskriftens § 16 og § 18 endret. Veiledningsteksten til de to paragrafene også endret.

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

IV LØFTEINNRETNING OG VARMTVANNSKJEL

§ 19. Teknisk kontrollorgan for løfteinnretninger og varmtvannskjel

Et teknisk kontrollorgan skal attestere at produkter til byggverk som omfattes av dette kapittel, er i samsvar med den gitte tekniske spesifikasjon.

Tekniske kontrollorgan skal utpekes av Direktoratet for byggkvalitet etter reglene i lov 16. juni 1994 nr. 20 om tekniske kontrollorgan.

Som grunnlag for utpekingen av et teknisk kontrollorgan skal organet være akkreditert av et nasjonalt akkrediteringsorgan. Et teknisk kontrollorgan som ikke er akkreditert kan i særskilte tilfeller likevel utpekes, forutsatt at utpekende myndighet kan dokumentere at organet oppfyller relevante krav.

Veiledning til bestemmelsen

Utpekte tekniske kontrollorgan (TKO) skal gjennomføre vurdering av et produkts samsvar med bestemmelsene i tekniske spesifikasjoner og utstede produktsertifikat hvis den gjeldende tekniske spesifikasjon forlanger en slik prosedyre. TKO skal utpekes etter denne bestemmelsen, samt lov 16. juni 1994 nr. 20 om tekniske kontrollorgan som har til oppgave å gjennomføre samsvarsvurderingar (lov om tekniske kontrollorgan). Tekniske kontrollorgan utpekes av myndighetene i de ulike landene innenfor EØS-området for ulike harmoniserte tekniske spesifikasjonene. De utpekte organene skal kunne operere fritt over landegrensene i EØS-området. Utpekte tekniske kontrollorgan i EØS-området fremgår på NANDO-basen.

Henvisninger

- > Norsk akkreditering
- > NANDO-basen (direktoratets utpekingsprosedyrer)
- > Lov 16. juni 1994 nr. 20 om tekniske kontrollorgan som har til oppgave å gjennomføre samsvarsvurderingar

---

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

V FELLESBESTEMMELSER

§ 20. Forbud mot villedende informasjon

Det er ikke tillatt å benytte uriktig eller mangelfull informasjon som er egnet til å villede om et produkt til byggverks lovlige bruk i et byggverk eller om produktets egenskaper.

Veiledning til bestemmelsen

Bestemmelsen er videreføring av tidligere TEK10 § 3-3, og innfører et klart forbud mot villedende markedsføring av byggevarer. Å markedsføre et produkt som egnet for bruk i norske byggverk når det ikke er tilfelle er et klart eksempel på villedende markedsføring. Å oppgi andre eller bedre egenskaper enn byggevarens reelle egenskaper er også et klart tilfelle av villedende markedsføring. Villedende markedsføring omfatter også mindre opplagte tilfeller der det for eksempel benyttes småskalatest med hensyn til brannpåvirkning for å vurdere faren for brannspredning ved en reell brann.

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

V FELLESBESTEMMELSER

§ 21. Tilsynsmyndighet

Direktoratet for byggkvalitet er tilsynsmyndighet for produkter til byggverk.

Veiledning til første ledd

Direktoratet for byggkvalitet er oppnevnt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet som tilsynsmyndighet. Direktoratet fører tilsyn med at produkter til byggverk som omsettes i Norge, oppfyller kravene i denne forskriften.

Kommunal- og regionaldepartementet er klageinstans for vedtak som fattes av tilsynsmyndigheten.

Veiledning til annet ledd

Direktoratets pålegg i en tilsynssak er enkeltvedtak. En part eller annen med rettslig klageinteresse i saken kan klage på enkeltvedtak til det forvaltningsorgan som er nærmest overordnet Direktoratet for byggkvalitet, jf. forvaltningsloven § 28. Klageinstansen for direktoratets vedtak er Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Klager skal alltid sendes til direktoratet som legger saken frem for klageinstansen.

Henvisninger

> Forvaltningsloven

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

V FELLESBESTEMMELSER

§ 22. Tilsyn med produkter til byggverk

Innledning til veiledning § 22

Markedstilsyn skal sikre at produkter til byggverk som ikke er i samsvar med regelverket, eller som utgjør en risiko for helse, sikkerhet eller miljø fjernes fra markedet. Tilsynsmyndigheten skal kunne kontrollere produkters egenskaper i tilstrekkelig stor skala, ved dokumentkontroll og, der dette er hensiktsmessig, med testing av byggevarens egenskaper.

Målgrupper for direktoratets tilsyn er produsenter (og produsentens representanter), importører og distributører. Entreprenører som importerer byggevarer på byggeplass, gjør byggevarer tilgjengelige på markedet, og er derfor underlagt direktoratets tilsyn. Hvert år velger direktoratet ut en rekke kritiske produkter som skal kontrolleres. I tillegg følger direktoratet opp bekymringsmeldinger fra kommuner, byggenæringen og private personer. Bekymringsmeldinger meldes til direktoratet via et kontaktskjema som er tilgjengelig på direktoratets nettsider.

Med hjemmel i offentleglova § 24 annet ledd (for tredjepart) og i forvaltningsloven § 19 (for part i saken) vil direktoratet som regel nekte innsyn i hvem som har meldt saken. Direktoratet er imidlertid forpliktet til å gjøre en konkret vurdering av hver enkelt innsynshenvendelse.

Markedstilsyn er tilsyn med at produktdokumentasjon i henhold til forskriftskravene foreligger før produktet installeres eller monteres i byggverk. Er byggevaren allerede bygget inn i et byggverk, er det kommunen som vil kunne treffe de nødvendige reaksjoner dersom det er benyttet byggevarer med mangelfull produktdokumentasjon. Direktoratet bistår kommunene i vurdering av den fremlagte dokumentasjonen, men vil kunne følge opp saken mot markedsdeltaker som omsetter byggevarene.

Tilsynsmyndighet kan kreve tilsendt produktdokumentasjon og annen informasjon som er tilgjengelig ved omsetning, markedsføring, distribusjon eller bruk av produkt til byggverk, herunder den tekniske dokumentasjonen, inkludert test- og beregningsgrunnlag som er brukt ved utarbeidelse av produktdokumentasjonen, informasjon om oppgavene utført i forbindelse med systemene for vurdering og verifikasjon av byggevarers ytelser, produktdokumentasjon, samt listen av markedsdeltakere som byggevarer ble kjøpt fra eller solgt til.

Veiledning til første ledd

Direktoratet skal kontrollere at egenskapene til produkter til byggverk er tilstrekkelig dokumentert, og kan derfor kreve tilsendt både produktdokumentasjonen og den tekniske dokumentasjonen (eksempelvis test- og beregningsgrunnlag), samt sertifikater utstedt av tredjepartsorganer.

Mens produktdokumentasjon skal være på et skandinavisk språk skal den tekniske dokumentasjonen være tilgjengelig på et språk som lett kan forstås av tilsynsmyndigheten, typisk engelsk. Ved tilsyn kan Direktoratet for byggkvalitet også kreve at markedsdeltakere oversender lister over markedsdeltakere de har kjøpt varen fra og markedsdeltakere som de har solgt byggevarer til for å kunne spore byggevarerne underlagt tilsyn. Dette sikrer at tilsyn blir effektivt ved å spore byggevarerne under tilsyn i omsetnings- og distribusjonskjeden. Bestemmelsen gjelder ikke for salg til sluttbrukere.

Tilsynsmyndighet skal gis adgang til produkt, rom, areal eller annet område som anses nødvendig for å kunne utføre vurdering av produktet.

Veiledning til annet ledd

I tillegg til dokumentasjonskontroll kan Direktoratet for byggkvalitet undersøke om egenskapene som produsent har oppgitt stemmer overens med produktets reelle egenskaper, ved hjelp av for eksempel laboratorietester. Direktoratet, eller de organene som har fått fullmakt fra direktoratet, skal derfor, der det er nødvendig, gis tilgang til anlegget til markedsdeltakere for å ta nødvendige prøver av produkter.

Ved begrunnet mistanke om at det omsettes, markedsføres, distribueres eller brukes produkt som ikke har tilfredsstillende produktdokumentasjon, herunder ufullstendig eller uriktig dokumentasjon eller hvor produktet kan medføre fare for sikkerhet, helse eller miljø, skal bygningsmyndighet og annen offentlig myndighet som behandler tiltak etter sektorlovgivning som omfattes av plan- og bygningsloven § 29-7, melde forholdet til tilsynsmyndigheten.

Veiledning til tredje ledd

Andre tilsynsmyndigheter, eksempelvis kommuner eller andre tilsynsmyndigheter, som har begrunnet mistanke om at det omsettes produkter til byggverk uten tilstrekkelig dokumentasjon eller som utgjør en risiko for helse, sikkerhet og miljø, er forpliktet til å melde forholdet til Direktoratet for byggkvalitet. Meldinger fra kommuner som er tilsynsmyndighet i lokale byggesaker, eller fra andre tilsynsmyndigheter, vil som regel være unntatt fra innsyn frem til saken er avsluttet.

Dersom produsent eller dennes representant trekker et produkt som ikke har tilfredsstillende produktdokumentasjon, herunder ufullstendig eller uriktig dokumentasjon eller hvor produktet kan medføre fare for sikkerhet, helse og miljø, tilbake fra markedet, skal det sendes melding til tilsynsmyndigheten.

Henvisninger

- > Plan-og bygningsloven § 29-7
- > EØS-vareloven (forordning (EF) nr. 765/2008 artikkel 16 og 19)
- > Offentleglova § 24 annet ledd

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

V FELLESBESTEMMELSER

§ 23. Reaksjoner fra tilsynsmyndigheten

Innledning til veiledning § 23

Det skilles mellom reaksjoner for ulovligheter med hensyn til CE-merkede byggevarer på den ene side og på den andre siden reaksjoner for ulovligheter med hensyn til byggevarer som ikke er CE-merket, løfteinnretninger og varmvannskjeler, med hjemmel i [plan- og bygningsloven § 29-7](#).

Det skilles i tillegg mellom administrative sanksjoner (pålegg og tvangsmulkt), på den ene side og strafferettslige eller strafflignende sanksjoner (overtredelsesgebyr og politianmeldelse) på den andre side. Administrative sanksjoner vil tvinge markedsdeltaker å rette forholdet, mens strafferettslige sanksjoner er egnet til å straffe markedsdeltakere for ulovligheter som er begått.

I forbindelse med tilsyn kan direktoratet kreve at

- markedsdeltakere bringer produkter til byggverk i overensstemmelse med forskriften
- omsetning, markedsføring, distribusjon og bruk av produkter til byggverk stanses inntil tilfredsstillende dokumentasjon foreligger
- produkter til byggverk kalles tilbake eller trekkes tilbake
- omsetning, markedsføring, distribusjon og bruk av produkter stanses midlertidig for å utføre nødvendige undersøkelser og sikkerhetsvurderinger når produkter kan utgjøre en alvorlig risiko for sikkerhet, helse eller miljø

"Tilbakekalling" omfatter alle tiltak rettet mot å oppnå retur av et produkt som allerede er gjort tilgjengelig for sluttbrukeren. Med «tilbaketrekking» menes alle tiltak for å hindre at et produkt i omsetningskjeden blir gjort tilgjengelig på markedet.

Ved brudd på reglene i denne forskriftens kapittel II, brukes virkemidlene i forordning (EU) nr. 305/2011 kap. XIII.

Veiledning til første ledd

Byggeveireforordningen skiller mellom tre ulike brudd på regelverket

1. byggevarer som utgjør en alvorlig risiko eller som medfører risiko for at de grunnleggende kravene til byggverk ikke blir oppfylt (artikler 56 og 57)
2. byggevarer som oppfyller kravene men som likevel utgjør en risiko for helse og sikkerhet (artikkel 58)
3. byggevarer med formelt manglende samsvar (artikkel 59)

Byggevarer som utgjør en alvorlig risiko eller som medfører risiko for at de grunnleggende kravene til byggverk ikke blir oppfylt

Dersom direktoratet finner at byggevarer ikke oppfyller kravene i byggeveireforordningen, skal de kreve at vedkommende markedsdeltaker treffer korrigerende tiltak for å rette forholdet, eller der det ikke lar seg gjøre, kreve at markedsdeltaker fjerner byggeveirene fra markedet.

Dersom markedsdeltakeren ikke innretter seg etter vedtaket, skal tilsynsmyndighetene forby eller begrense tilgjengeliggjøring av byggeveiren. Hvor bruddene på regelverket ikke er begrenset til det norske territoriet, skal Direktoratet for byggkvalitet underrette ESA (EFTAs overvåkningsorgan) og de andre EØS-landene.

Byggevarer som utgjør risiko for helse og sikkerhet

Dersom byggevarer er i samsvar med forordningen, men likevel utgjør en risiko for oppfyllelsen av de grunnleggende krav til byggverk, eller menneskers helse og sikkerhet og andre offentlige interesser, skal direktoratet kreve at markedsdeltakeren treffer alle nødvendige tiltak for å fjerne risikoen, eller for å trekke byggeveirene tilbake eller tilbakekalle dem innen en rimelig frist. I slike tilfeller skal direktoratet melde fra til ESA og de andre EØS-landene om tiltak de treffer.

Byggevarer med formelt manglende samsvar

Med "formelt manglende samsvar" siktes til feil med CE-merkingen, ytelseserklæringen eller den tekniske dokumentasjonen. Direktoratet skal kreve at markedsdeltakere retter forholdet og bringer det manglende samsvar i opphør. Dersom markedsdeltakeren ikke innretter seg etter kravene, skal direktoratet begrense eller forby framstilling, markedsføring, omsetning, distribusjon, bruk av byggevarer på markedet, eller trekke tilbake eller tilbakekalle byggeveirene.

Ved brudd på reglene i denne forskriftens kapittel III og IV, brukes følgende virkemidler:

- a) Dersom tilsynsmyndigheten finner at produkt til byggverk ikke har tilfredsstillende produktdokumentasjon etter forskriften, herunder ufullstendig eller uriktig dokumentasjon, kan den gi pålegg om å stanse omsetning, markedsføring, distribusjon og bruk av produktet inntil tilfredsstillende produktdokumentasjon foreligger.

Veiledning til annet ledd bokstav a

Hvis direktoratet avdekker at et produkt ikke har tilfredsstillende produktdokumentasjon kan direktoratet gi pålegg om å stanse markedsføring, omsetning og bruk av produktet inntil forholdet er rettet. Dette kan innebære at produktet må fjernes fra salgsløpet og tilbakeføres til produsenten eller dennes representant. Ved pålegg om stans i markedsføring, omsetning og bruk av produkter som omfattes av prinsippet om gjensidig godkjenning, vil

prosedyren angitt i artikkel 6 i forordning 764/2008 måtte benyttes, jf. veiledning til § 14.

b) Tilsynsmyndigheten kan gi pålegg om å kalle tilbake produkt som beskrevet i første ledd fra markedet eller kan kreve andre tiltak for å sikre at produktet bringes i overensstemmelse med forskriften.

Veiledning til annet ledd bokstav b

Tilsynsmyndigheten kan iverksette tilbakekalling, og eventuelt destruksjon, av usolgte og solgte produkter så langt det lar seg gjøre og inkludere alle ledd der omsetning foregår. Det vil bli vurdert i det enkelte tilfelle om det er riktigere å reagere med andre midler (for eksempel tilbaketrekking og destruksjon) enn krav om tilbakekalling.

c) I tilfeller der vanlig eller forventet bruk av produkt til byggverk kan utgjøre en alvorlig risiko for sikkerhet, helse eller miljø, kan tilsynsmyndigheten midlertidig stanse omsetning, markedsføring, distribusjon og bruk av produkter for å utføre nødvendige undersøkelser og sikkerhetsvurderinger.

Veiledning til annet ledd bokstav c

Direktoratet kan midlertidig forby omsetning og markedsføring av produkter til byggverk for å utføre nødvendige sikkerhetsvurderinger og undersøkelser, dersom normal eller rimelig forventet bruk av produktet kan utgjøre en alvorlig risiko for sikkerhet, helse eller miljø.

Tilsynsmyndigheten kan ilegge tvangsmulkt etter plan- og bygningsloven § 29-7b dersom pålegg etter første eller annet ledd i denne paragrafen ikke etterkommes.

Veiledning til tredje ledd

Formålet med tvangsmulkt er å gi den ansvarlige et økonomisk insitamant til å innrette seg etter direktoratets pålegg. Tvangsmulkten fastsettes av direktoratet. Tvangsmulkten kan fastsettes på tre ulike måter:

- 1) løpende (så lenge det ulovlige forholdet varer)
- 2) som et engangsbeløp
- 3) som en kombinasjon av disse to

Overfor den ansvarlige må tvangsmulkten utgjøre et reelt oppfyllelsespress men uten å virke urimelig.

Ved vurderingen legger direktoratet vekt på følgende forhold:

- 1) hvor alvorlig overtredelsen er
- 2) hvor lang tid det vil ta for å rette forholdet

- 3) om tidligere pålegg er fulgt eller ikke
- 4) om overtrederen åpenbart kjente til handlingen var i strid med krav gitt i forskriften
- 5) om overtrederen gjentatte ganger har vært ansvarlig for kritikkverdige forhold
- 6) om overtredelsen bidrar til økonomisk gevinst

Henvisninger

- > Plan- og bygningsloven § 29-7, 32-3 og 32-4
- > EØS-vareloven
- > forordning (EF) nr. 764/2008 artikkel 7

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

V FELLESBESTEMMELSER

§ 24. Overtredelsesgebyr. Gebyrenes størrelse

Tilsynsmyndigheten kan ilegge overtredelsesgebyr etter plan- og bygningsloven § 29-7c inntil angitte beløpsgrenser for forsettlig eller uaktsomme overtredelser av denne forskriften.

Veiledning til første ledd

Overtredelsesgebyr er en administrativ sanksjon som ilegges ved fortsettlig eller uaktsomt overtredelse av forskriftsbestemmelser om produktdokumentasjon. Overtredelsesgebyr ilegges ved overtredelser av forskriften der overtrederen har handlet med fortsett (dvs. at den som utfører en handling gjør det bevisst) eller uaktsomt (dvs. å opptre uforsiktig eller uforsvarlig).

Sanksjoner skal stå i rimelig forhold til overtredelsen. Dersom det utferdiges flere ulike typer sanksjoner for samme overtredelse må disse samordnes slik at overtrederen ikke rammes på en urimelig måte. Overtredelsesgebyr skal innbetales innen fire uker etter vedtaket om overtredelsesgebyr, med mindre direktoratet setter en lengre frist.

Tilsynsmyndigheten kan ilegge overtredelsesgebyr inntil kr 50 000 for mindre avvik og inntil kr 100 000 for vesentlige avvik.

Veiledning til annet ledd

Direktoratet for byggkvalitet kan ilegge overtredelsesgebyr inntil kr. 50.000 for mindre avvik og inntil kr. 100.000. for vesentlige avvik. Mindre avvik vil som regel omfatte mangler i produktdokumentasjon som er av liten betydning (for

eksempel dersom det mangler identifikasjon av det tekniske kontrollorganet som har utført tredjepartsvurderinger) .
Vesentlig mangel på den tekniske dokumentasjonen til produkter til byggverk eller mangel på tredjepartsvurdering
det det krav på slik, vil derimot utgjør et vesentlig avvik.

Henvisninger

- > Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) s. 176 flg., og s. 355-357
- > Plan- og bygningsloven § 32-8 fjerde ledd og § 32-10

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

V FELLESBESTEMMELSER

§ 25. Utmåling av overtredelsesgebyr

Veiledning til bestemmelsen

Ved ileggelse av overtredelsesgebyr må Direktoratet for byggkvalitet vurdere hva som er et rimelig overtredelsesgebyr for overtredelsen. Blant annet må direktoratet legge vekt på hvor grov og alvorlig overtredelsen er. Andre momenter kan være om det er første gangen vedkommende gjør noe i strid med regelverket og om det er gjort for å tjene økonomisk på forholdet. Slike og andre vurderingstemaer fremgår av denne bestemmelsen.

Ved vurdering av overtredelsesgebyrets størrelse kan tilsynsmyndigheten legge vekt på:

a) Hvor alvorlig overtredelsen er

Veiledning til bokstav a

Ved utmåling av overtredelsesgebyr kan det legges vekt på alvorlighetsgraden av overtredelsen. Det må vurderes hvilke konsekvenser regelbruddet har eller kunne fått. Alvorlige overtredelser er for eksempel feil som medfører fare for sikkerhet, helse og miljø.

b) Om eventuelt pålegg gitt med hjemmel i denne forskriftens § 23 er fulgt

Veiledning til bokstav b

Det kan legges vekt på om overtrederen viser vilje til å bringe forholdet i orden, ved å følge pålegg om retting. Det viktigste fokuset når det oppdages et forhold i strid med plan- og bygningslovgivningen må være å bringe tiltaket i overensstemmelse med regelverket.

c) Om overtrederen gjentatte ganger har vært ansvarlig for forhold som kan medføre overtredelsesgebyr

Veiledning til bokstav c

Ved vurdering av overtredelsesgebyrets størrelse kan det legges vekt på om overtrederen åpenbart kjente til at handlingen var i strid med regelverket. Hvis det er klart at overtrederen kjente til at handlingen var i strid med regelverket, bør dette føre til et høyere overtredelsesgebyr. Ved vurderingen av dette kan det legges vekt på om det aktuelle kravet var tydelig, og om overtrederen er profesjonell. Tilsvarende kan det legges vekt på at overtrederen måtte være kjent med kravet.

Det kan legges vekt på at overtrederen ved gjentatte anledninger har vært ansvarlig for forhold som nevnt i § 25. Hvis overtrederen i en rekke saker har brutt regler i plan- og bygningslovgivningen, slik at manglende respekt for regelverket fremstår som et mønster, kan dette innebære at overtredelsesgebyret bør settes høyt.

d) Om overtredelsen bidrar til økonomisk gevinst

Veiledning til bokstav d

Det kan legges vekt på om overtredelsen bidrar til økonomisk gevinst. Det kan i denne sammenhengen også legges vekt på at størrelsen på gevinsten som gjør at et overtredelsesgebyr i det lavere sjiktet ikke vil stå i forhold til gevinsten.

e) Om overtredelsen er gjort i vinnings hensikt

Veiledning til bokstav e

Det kan legges vekt på om overtredelsen er gjort i vinnings hensikt. Gebyret kan derfor være høyere for profesjonelle (produsent, importør, distributør).

f) Om overtredelsesgebyret vil virke urimelig ut fra overtreders økonomiske situasjon.

Veiledning til bokstav f

Det kan legges vekt på om overtredelsesgebyret vil virke urimelig ut fra overtrederens økonomiske situasjon. Dersom overtrederen er et lite foretak eller en privatperson kan et stort overtredelsesgebyr få store konsekvenser, i verste fall konkurs. I slike tilfeller kan og bør Direktoratet for byggkvalitet vurdere å sette gebyret lavt.

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

V FELLESBESTEMMELSER

§ 26. Gebyr

Tilsynsmyndighetene kan kreve at den som produserer eller importerer et produkt etter denne forskrift helt eller delvis skal dekke kostnadene for testing og inspeksjon som anses som nødvendige for å vurdere et produkts egenskaper og virkninger. Kostnadene er tvangsgrunnlag for utlegg.

Veiledning til bestemmelsen

Å føre tilsyn med produkter til byggverk kan medføre relativt store kostnader for direktoratet, spesielt med tanke på inspeksjon og testing av produktets egenskaper. Derfor kan direktoratet kreve tilbakebetalt, helt eller delvis, kostnadene forbundet med tilsynsarbeidet, dvs. inspeksjon og testing. Viser det seg ved kontrollen at produktet likevel er i samsvar med kravene i denne forskriften, skal gebyr ikke kunne beregnes.

Vedtak som ilegger et gebyr er et enkeltvedtak, som kan påklages til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Alle kostnadene er tvangsgrunnlag for utlegg jf. tvangsfullbyrdelsesloven § 7-2 bokstav e.

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

V FELLESBESTEMMELSER

§ 27. Ikrafttredelse, overgangsbestemmelse og endringer i andre forskrifter

Forskriften trer i kraft 1. januar 2014.

Forskriften får bare anvendelse på produkter som er produsert, omsatt og markedsført etter at den er trådt i kraft. Byggevarer som er produsert, omsatt og markedsført før ikrafttredelsen behandles etter forskrift 26. mars 2010 nr. 489 kapittel 3 slik det lød før ikrafttredelsen av denne forskriften.

Fra samme tidspunkt gjøres følgende endringer i forskrift 26. mars 2010 nr. 489 om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift): - - -

Fra samme tidspunkt gjøres følgende endring i forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak (byggesaksforskriften) § 12-3 bokstav a: - - -

<i>Vedtak</i>	<i>CELEX</i>	<i>Tittel</i>	<i>Lenke</i>
95/467	395D0467	KOMMISJONSVEDTAK av 24. oktober 1995 om gjennomføring av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF om byggevarer (95/467/EF)	her
96/577	396D0577	KOMMISJONSVEDTAK av 24. juni 1996 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til fastmonterte brannsløkkingsanlegg (96/577/EF)	her
		KOMMISJONSVEDTAK av 24. juni 1996	

96/578	396D0578	om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til sanitærutstyr (96/578/EF)	her
96/580	396D0580	KOMMISJONSVEDTAK av 24. juni 1996 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til påhengsvegger (96/580/EF)	her
96/579	396D0579	KOMMISJONSVEDTAK av 24. juni 1996 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til fast vegutstyr (96/579/EF)	her
96/581	396D0581	KOMMISJONSVEDTAK av 24. juni 1996 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til geotekstilar (96/581/EF)	her
96/582	396D0582	KOMMISJONSVEDTAK av 24. juni 1996 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til limte glasfasadar og metallankerboltar til bruk i betong (96/582/EF)	her
97/161	397D0161	KOMMISJONSVEDTAK av 17. februar 1997 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til metallankerboltar til festing av lette system i betong (97/161/EF)	her
97/176	397D0176	KOMMISJONSVEDTAK av 17. februar 1997 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til konstruksjonstrevarer og tilhøyrande varer (97/176/EF)	her
97/177	397D0177	KOMMISJONSVEDTAK av 17. februar 1997 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til injeksjonsboltar av metall til bruk i murverk (97/177/EF)	her
97/462	397D0462	KOMMISJONSVEDTAK av 27. juni 1997 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til trebaserte plater (97/462/EF)	her
97/463	397D0463	KOMMISJONSVEDTAK av 27. juni 1997 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til plastankerboltar til bruk i betong og murverk (97/463/EF)	her
97/464	397D0464	KOMMISJONSVEDTAK av 27. juni 1997 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til sanitærtekniske varer (97/464/EF)	her
		KOMMISJONSVEDTAK av 14. juli 1997	

97/555	397D0555	om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til sement, byggjekalk og andre hydrauliske bindemiddel (97/555/EF)	her
97/556	397D0556	KOMMISJONSVEDTAK av 14. juli 1997 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til samansette system/modular for utvendig varmeisolasjon med puss (97/556/EF)	her
97/597	397D0597	KOMMISJONSVEDTAK av 14. juli 1997 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til armeringsstål og spennstål for betong (97/597/EF)	her
97/638	397D0638	KOMMISJONSVEDTAK av 19. september 1997 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til festeinnretningar for konstruksjonstrevarer (97/638/EF)	her
97/740	397D0740	KOMMISJONSVEDTAK av 14. oktober 1997 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til murverk og nærskyldte varer (97/740/EF)	her
97/808	397D0808	KOMMISJONSVEDTAK av 20. november 1997 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til underlagsdekke (97/808/EF)	her
98/279	398D0279	KOMMISJONSVEDTAK av 5. desember 1997 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til ikkje-berande, varige forskalingsmodular/-system som er samansette av holblokker eller isolasjonsplater og eventuelt betong (98/279/EF)	her
98/143	398D0143	KOMMISJONSVEDTAK av 3. februar 1998 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til system av mekanisk festa, bøyelege vasstettingssjikt til tak (98/143/EF)	her
98/213	398D0213	KOMMISJONSVEDTAK av 9. mars 1998 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til modular for innvendige skiljevegger (98/213/EF)	her
98/214	398D0214	KOMMISJONSVEDTAK av 9. mars 1998 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til konstruksjonsmetallvarer og tilhøyrande varer (98/214/EF)	her
98/436	398D0436	KOMMISJONSVEDTAK av 22. juni 1998 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til taktekkingsmateriale, overlys, takvindauge og tilhøyrande varer (98/436/EF)	her

98/437	398D0437	KOMMISJONSVEDTAK av 30. juni 1998 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til innvendige og utvendige veggkledningar og himlingskledningar (98/437/EF)	her
98/456	398D0456	KOMMISJONSVEDTAK av 3. juli 1998 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til etterspenningsutstyr til forspente konstruksjonar (98/456/EF)	her
98/598	398D0598	KOMMISJONSVEDTAK av 9. oktober 1998 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til tilslag (98/598/EF)	her
98/599	398D0599	KOMMISJONSVEDTAK av 12. oktober 1998 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til påstrykingsmembranar for tak (98/599/EF)	her
98/600	398D0600	KOMMISJONSVEDTAK av 12. oktober 1998 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til sjølvberande gjennomskinlege taksystem (bortsett frå glasbaserte system) (98/600/EF)	her
98/601	398D0601	KOMMISJONSVEDTAK av 13. oktober 1998 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til varer til vegbygging (98/601/EF)	her
99/89	399D0089	KOMMISJONSVEDTAK av 25. januar 1999 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til prefabrikkerte trappesystem (1999/89/EF)	her
99/90	399D0090	KOMMISJONSVEDTAK av 25. januar 1999 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til membranar (1999/90/EF)	her
99/91	399D0091	KOMMISJONSVEDTAK av 25. januar 1999 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til varmeisolerande varer (1999/91/EF)	her
99/92	399D0092	KOMMISJONSVEDTAK av 25. januar 1999 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til lette trebaserte komposittbjelkar og -søylar (1999/92/EF)	her
99/93	399D0093	KOMMISJONSVEDTAK av 25. januar 1999 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til dører,	her

		vindauge, lemmar, persienner, portar og tilhørende beslag (1999/93/EF)	
99/94	399D0094	KOMMISJONSVEDTAK av 25. januar 1999 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til prefabrikkerte varer av vanleg betong, lettbetong eller trykkherda lettbetong (1999/94/EF)	her
99/453	399D0453	KOMMISJONSVEDTAK av 18. juni 1999 om endring av vedtak 96/579/EF og 97/808/EF om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til høvesvis fast vegutstyr og underlagsdekke (1999/453/EF)	her
99/454	399D0454	KOMMISJONSVEDTAK av 22. juni 1999 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til branntettande, brannisolerande og brannvernande varer (1999/454/EF)	her
99/455	399D0455	KOMMISJONSVEDTAK av 22. juni 1999 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til prefabrikkerte byggjesystem med stenderverk og tømmer (1999/455/EF)	her
99/469	399D0469	KOMMISJONSVEDTAK av 25. juni 1999 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggevarer i henhold til artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med hensyn til byggevarer til betong, mørtel og injiseringsmasse (1999/469/EF)	her
99/470	399D0470	KOMMISJONSVEDTAK av 29. juni 1999 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggevarer i henhold til artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med hensyn til lim til bygging (1999/470/EF)	her
99/471	399D0471	KOMMISJONSVEDTAK av 29. juni 1999 om framgangsmåten for samsvarsattestering for byggevarer i henhold til artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med hensyn til oppvarmingsapparater (1999/471/EF)	her
99/472	399D0472	KOMMISJONSVEDTAK av 1. juli 1999 om framgangsmåten for samsvarsattestering for byggevarer i henhold til artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF med hensyn til rør, tanker og tilbehør som ikke er i kontakt med vann beregnet på konsum (1999/472/EF)	her
2000/245	300D0245	KOMMISJONSVEDTAK av 2. februar 2000 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggevarer i henhold til artikkel 20 nr. 4 i rådsdirektiv 89/106/EØF med hensyn til plateglass, profilglass og glassbyggestein (2000/245/EF)	her
2000/273	300D0273	KOMMISJONSVEDTAK av 27. mars 2000 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til europeisk teknisk godkjenning utan retningslinjer av sju varer (2000/273/EF)	her
		KOMMISJONSVEDTAK av 13. juni 2000 om framgangsmåten for	

2000/447	300D0447	samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til prefabrikkerte trebaserte berande plater og sjølvberande lette komposittplater (2000/447/EF)	her
2000/606	300D0606	KOMMISJONSVEDTAK av 26. september 2000 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til europeisk teknisk godkjenning utan retningslinjer av seks varer (2000/606/EF)	her
2001/19	301D0019	KOMMISJONSVEDTAK av 20. desember 2000 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til dilatasjonsfuger for vegbruer (2001/19/EF)	her
2001/596	301D0596	KOMMISJONSVEDTAK av 8. januar 2001 om endring av vedtak 95/467/EF, 96/578/EF, 96/580/EF, 97/176/EF, 97/462/EF, 97/556/EF, 97/740/EF, 97/808/EF, 98/213/EF, 98/214/EF, 98/279/EF, 98/436/EF, 98/437/EF, 98/599/EF, 98/600/EF, 98/601/EF, 1999/89/EF, 1999/90/EF, 1999/91/EF, 1999/454/EF, 1999/469/EF, 1999/470/EF, 1999/471/EF, 1999/472/EF, 2000/245/EF, 2000/273/EF og 2000/447/EF om framgangsmåten for samsvarsattestering av visse byggjevarer i medhald av artikkel 20 i rådsdirektiv 89/106/EØF (2001/596/EF)	her
2001/308	301D0308	KOMMISJONSVEDTAK av 31. januar 2001 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til prefabrikkerte utvendige veggkledningsplater med varmeisolasjonslag (2001/308/EF)	her
2002/359	302D0359	KOMMISJONSVEDTAK av 13. mai 2002 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer som er i kontakt med drikkevatt, i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF (2002/359/EF)	her
2002/592	302D0592	KOMMISJONSVEDTAK av 15. juli 2002 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til gypsum produkter, fastbrannslukningsapparater, sanitær utstyr, og tilslag (2002/592/EF)	her
2003/403	303D0403	KOMMISJONSVEDTAK av 17. januar 2003 som fastsetter brannpåvirkningsklasser til visse byggevarer (2003/403/EF), som endret ved Kommisjonsvedtak av 7. august 2003 (2003/593/EF), 5. oktober 2006 (2006/673/EF), 15. mai 2007 (2007/348/EF)	her
2003/639	303D0639	KOMMISJONSVEDTAK av 4. september 2003 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til bereboltar til konstruksjonselement (2003/639/EF)	her
2003/640	303D0640	KOMMISJONSVEDTAK av 4. september 2003 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til modular for utvendige veggkledningar (2003/640/EF)	her
		KOMMISJONSVEDTAK av 12. september 2003 om framgangsmåten for	

2003/655	303D0655	samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til byggesett for vasstette sjikt til golv og vegger i våtrom (2003/655/EF)	her
2003/656	303D0656	KOMMISJONSVEDTAK av 12. september 2003 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til europeisk teknisk godkjenning utan retningslinjer av sju varer (2003/656/EF)	her
2003/728	303D0728	KOMMISJONSVEDTAK av 12. september 2003 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til diverse byggesett (2003/728/EF)	her
2003/722	303D0722	Kommisjonsvedtak 2003/722/EF av 6. oktober 2003 om framgangsmåten for bekreftelse av samsvar for byggeprodukter i henhold til artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF med hensyn til sett for vanntetting av brodekk i flytende form	her
2004/663	304D0663	Kommisjonsvedtak 2004/663/EF av 20. september 2004 om endring av kommisjonsvedtak 97/464/EF om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggeprodukter i henhold til artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF når det gjelder produkter til spillvannkonstruksjoner (2004/663/EF)	her
2005/403	305D0403	KOMMISJONSVEDTAK av 25. mai 2005 som fastsetter av klasser for ekstern brannytelse til tak, takbelegg i henhold til rådsdirektiv 89/106/EØF (2005/403/EF)	her
2005/484	305D0484	KOMMISJONSVEDTAK av 4. juli 2005 om framgangsmåten for samsvarsattestering for byggevarer i henhold til artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF med hensyn til byggesett for kjølerom og byggesett for klimaskjermer til kjølerom (2005/484/EF)	her
2005/610	305D0610	KOMMISJONSVEDTAK av 9. august 2005 som fastsetter brannpåvirkningsklasser til visse byggevarer (2005/610/EF)	her
2006/213	306D0213	KOMMISJONSVEDTAK av 6. mars 2006 som fastsetter brannpåvirkningsklasser til tregulv, paneler av heltre, og kledning (2006/213/EF)	her
2006/600	306D0600	KOMMISJONSVEDTAK av 4. september 2006 som fastsetter klasser for ekstern brannytelser til visse byggevarer med hensyn til sandwich-element for tak med ytterhud av metallplater (2006/600/EF)	her
2010/81	310D0081	KOMMISJONSVEDTAK av 9. februar 2010 som fastsetter brannpåvirkningsklasser til visse byggevarer med hensyn til flislim (2010/81/EF)	her
2010/82	310D0082	KOMMISJONSVEDTAK av 9. februar 2010 som fastsetter brannpåvirkningsklasser til visse byggevarer med hensyn til dekorative veggtafet og veggpaneler (2010/82/EF)	her
2010/83	310D0083	KOMMISJONSVEDTAK av 9. februar 2010 som fastsetter brannpåvirkningsklasser til visse byggevarer med hensyn til luftekspontert	her

		sammenføyningsforbindelser (2010/83/EF)	
2010/85	310D0085	KOMMISJONSVEDTAK av 9. februar 2010 som fastsetter brannpåvirkningsklasser til visse byggevarer med hensyn til sementbasert- og kalsiumsulfatbasert avretningsmasse og gulvavretningsmasse av syntetisk harpiks (2010/85/EF)	her
2010/737	310D0737	KOMMISJONSVEDTAK av 2. desember 2010 som fastsetter brannpåvirkningsklasser til visse byggevarer med hensyn til stålplater med polyester belegg og plastisol belegg (2010/737/EF)	her
2010/738	310D0738	KOMMISJONSVEDTAK av 2. desember 2010 som fastsetter brannpåvirkningsklasser til visse byggevarer med hensyn til fiberarmert gipsbasert støpe (2010/738/EF)	her
2011/19	311D0019	KOMMISJONSVEDTAK av 14. januar 2011 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til tettingsmassar til bruk i ikkje-berande konstruksjonar i bygningar og gangveggar (2011/19/EU)	her
2011/284	311D0284	KOMMISJONSAVGJERD av 12. mai 2011 om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til straumkablar, styrekablar og kommunikasjonskablar (2011/284/EU)	her
2012/201	312D0201	KOMMISJONENS GJENNOMFØRINGSAVGJERD av 26. mars 2012 om endring av vedtak 98/213/EF om framgangsmåten for samsvarsattestering av byggjevarer i medhald av artikkel 20 nr. 2 i rådsdirektiv 89/106/EØF, med omsyn til modular for innvendige skiljeveggar (2012/201/EU)	her

Veiledning til bestemmelsen

Bestemmelsen fastsetter regler for ikrafttredelse, overgangsbestemmelser og endringer i andre forskrifter. Det er særlig overgangsbestemmelser som er interessante. Som uttrykk for en ordinær overgangsordning får forskriften bare anvendelse for produkter til byggverk som er framstilt, omsatt og markedsført etter 1. januar 2014. Det er særlig produksjonsdato som er viktig i denne sammenheng, i den grad at dette er det aller første moment i omsetningsprosessen.

Alle produkter til byggverk produsert etter 1. januar 2014 skal dokumenteres etter de nye reglene. Det betyr også at produkter til byggverk framstilt før 1. januar 2014 vil vurderes opp mot de tidligere bestemmelsene i TEK10 kapittel 3. I og med at det stort sett er reglene om dokumentasjon av egenskapene til byggevarer som ble endret, vil overgangsbestemmelsen ikke få praktisk betydning for andre produkter til byggverk, bortsett fra noen av de felles bestemmelsene.

Overgangsbestemmelser i byggevevareforordningen er nærmere beskrevet i egen veiledning til byggevevareforordningen.